

ZÁKLADNÁ ŠKOLA PRE ŽIAKOV S AUTIZMOM

MIČUROVA 364/1, BYTČA

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

**pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými
poruchami bez mentálneho postihnutia**

Sme iní, ale nie horší

pre prípravný, 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8. a 9. ročník

**ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM
PRE ŽIAKOV S AUTIZMOM ALEBO ĎALŠÍMI
PERVAZÍVNÝMI VÝVINOVÝMI
PORUCHAMI BEZ MENTÁLNEHO
POSTIHNUTIA**

**pre Základnú školu pre žiakov s autizmom,
Mičurova 364/1, Bytča
ako organizačnú zložku
Spojenej školy internátnej,
Mičurova 364/1, Bytča**

**Názov školského vzdelávacieho programu:
SME INÍ, ALE NIE HORŠÍ**

Stupeň vzdelania:	ISCED 1
Dĺžka štúdia:	9 rokov s možnosťou absolvovania prípravného ročníka (žiaci s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami bez mentálneho postihnutia pre primárne vzdelávanie)
Vyučovací jazyk:	Slovenský
Študijná forma:	Denná
Druh školy:	Štátna
Predkladateľ:	
Názov školy:	Spojená škola internátna, Mičurova 364/1, Bytča
Organizačná zložka:	Základná škola pre žiakov s autizmom, Mičurova 364/1, Bytča
Adresa:	Mičurova 364/1, 014 01 Bytča
IČO:	50593030
Riaditeľ školy:	Mgr. Anna Ďurajková
Koordinátor pre tvorbu ŠkVP:	Mgr. Milada Randová
Ďalšie kontakty:	tel: 041/553 32 15, 041/552 11 64, 041/553 3317, 0911 55 32 21, 0911 55 32 27
	e-mail: szsibytca@szsibytca.sk
	webové sídlo školy: www.szsibytca.sk
Zriaďovateľ:	
Názov:	Okresný úrad Žilina
Adresa:	Vysokoškolákov 8556/3B , 010 01 Žilina
Prerokovaný pedagogickou radou dňa:	23.06.2020
Prerokovaný radou školy dňa:	25.11.2019
Platný:	od 01.09.2020
Schválila:	Mgr. Anna Ďurajková, riaditeľka školy

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

PRE ŽIAKOV S AUTIZMOM ALEBO ĎALŠÍMI PERVAZÍVNÝMI

VÝVINOVÝMI PORUCHAMI BEZ MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA

PRE PRIMÁRNE VZDELÁVANIE A NIŽŠIE STREDNÉ VZDELÁVANIE

Školský vzdelávací program (ďalej len „ŠkVP“) pre žiakov s autizmom alebo inými pervazívnymi vývinovými poruchami pod názvom „Sme iní, ale nie horší“ sa považuje za základný dokument školy, podľa ktorého sa uskutočňuje edukácia. Konkretizuje obsah vzdelávania ako profiláciu školy v učebnom pláne s využitím všetkých voliteľných hodín. Na vypracovaní ŠkVP sa podieľajú pedagogickí zamestnanci školy. ŠkVP vydáva riaditeľka školy po prerokovaní v pedagogickej rade školy a rade školy.

Školský vzdelávací program pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami bez mentálneho postihnutia je vypracovaný na základe vzdelávacieho programu, ktorý je súčasťou Štátneho vzdelávacieho programu pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami bez mentálneho postihnutia pre primárne vzdelávanie a nižšie stredné vzdelávanie, vydaného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky.

Školský vzdelávací program môže byť každoročne upravovaný dodatkami školského vzdelávacieho programu.

V prípade prerušenia vyučovania z dôvodu osobitného režimu preventívnych opatrení bude školský vzdelávací program dopĺňaný dodatkami podľa usmernení a pokynov MŠVVaŠ SR.

1. Ciele a poslanie výchovy a vzdelávania

Hlavnými cieľmi primárneho vzdelávania a nižšieho stredného vzdelávania žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami bez mentálneho postihnutia sú:

- rozvíjať kľúčové kompetencie (spôsobilosti) na úrovni, ktorá je pre žiakov osobne dosiahnuteľná,
- posúvať hranice schopností tak, aby žiaci dosiahli čo najvyššiu možnú úroveň poznania a spôsobilosť použitia nadobudnutých kompetencií v praxi,
- systematickým a cieľavedomým pôsobením vplývať na uľahčenie a zlepšenie kvality života,
- dosiahnuť čo najväčšiu nezávislosť pri využívaní osvojených vedomostí, zručností a návykov,
- maximálna možná integrácia do spoločnosti
- plnenie porovnateľných cieľov výchovy a vzdelávania ako žiaci základných škôl bez zdravotného znevýhodnenia na primárnom stupni vzdelávania a nižšom strednom stupni vzdelávania.

Ciele výchovy a vzdelávania budeme postupne dosahovať prostredníctvom plnenia týchto úloh:

Rozvíjanie čitateľskej gramotnosti

- realizovať najmä v predmetoch slovenský jazyk a literatúra, rozvíjanie komunikačnej schopnosti a sociálnych zručností, vecné učenie, matematika, vlastiveda,
- na podporu zvyšovania čitateľskej gramotnosti vytvárať komunikačne a literárne podnetné prostredie, využívať rôzne formy a metódy individuálnej alebo kolektívnej práce: dramatizácia príbehov, nácvik scénok na kultúrne podujatia a školské akcie, hry s písmenami, slabikami i slovami, spoznávanie žiackej knižnice...
- zábavnými formami práce s knihami podporovať u žiakov dobrý a trvalý vzťah ku knihe, školskej knižnici, k čítaniu a poznávaniu nového,
- podporovať čítanie prostredníctvom výmeny záložiek do kníh v rámci česko-slovenského projektu Záložka do knihy spája školy,
- čitateľskú gramotnosť rozvíjať i prostredníctvom práce s počítačom a tabletom, zamerať sa na čítanie s porozumením, kde sú slová spojené s vhodnými obrázkami a ich zvukovou podobou,

- počas vyučovacích hodín pracovať s informáciami – vyhľadávať slová, obrázky, tvoriť prezentácie, priradovať knižné postavy (obrázky) k pomenovaniu...

V súlade s cieľmi a princípmi Národnej stratégie pre globálne vzdelávanie rozvíjať osvetovú, vzdelávaciu a výchovnú činnosť detí a žiakov s dôrazom na uvedomenie problémov na miestnej úrovni realizovať aktivity s environmentálnou tematikou

- dramatizácie scénok o lese, zvieratkách, ľuďoch,
- triediť odpad podľa druhu,
- organizovať besedy a vychádzky s ochranármi i poľovníkmi,
- zapájať sa do aktivít v spolupráci s mestom Bytča v rámci Dňa Zeme – čistiť areál školy i blízkeho okolia,
- odpadový materiál premeniť na hodinách pracovného vyučovania na rôzne dekoratívne výrobky,
- viesť žiakov k pravdivému poznaniu sveta, prírody a spoločnosti na základe pozorovania zmien v spôsobe života rastlín, zvierat a ľudí.

V súlade s Európskym politickým rámcom Zdravie 2020 a Akčným plánom prevencie obezity na roky 2015-2025 venovať pozornosť výchove k zdraviu v zmysle holistického prístupu k zdraviu a zdravému životnému štýlu

- aktívne zapájať deti a žiakov do aktivít a programov, ktoré podporujú výchovu k zdraviu a zdravý životný štýl,
- realizovať aktivity a programy na podporu prevencie obezity, telesného a duševného zdravia, prostredníctvom zážitkového učenia realizovať prípravu jednoduchých zdravých jedál,
- vypestovať si zeleninu na školskom pozemku,
- pripomínať si Deň mlieka, ochutnávať mliečne výrobky, z obalov mliečnych výrobkov zhotovovať netradičné výrobky,
- na hodinách pracovnej a výtvarnej výchovy vytvárať tematicky zamerané práce – Zelenina, Ovocie, Zdravé zúbky, Zdravé nápoje, Čo škodí nášmu zdraviu, Pitný režim...
- realizovať zdravotné vychádzky do blízkej prírody,
- zbierať liečivé rastliny, spoznávať ich hlavné účinky, sušiť ich a variť si z nich čaj,
- pravidelne realizovať pohybové hry na školskom dvore i v telocvični,
- naučiť žiakov zdravo žiť a zodpovedne pristupovať k svojmu zdraviu, tráviť svoj voľný čas užitočne a hravo.

V pedagogickom procese rešpektovať Dohovor o právach dieťaťa

- veku primeranou formou oboznamovať deti a žiakov s ich právami a povinnosťami v zmysle tohto dokumentu s využívaním aktivizujúcich metód – využívať piktogramy,
- venovať primeranú pozornosť názorom detí, učiť žiakov vysloviť názor slušne, nevysmievať sa, neurážať iných,
- realizovať výchovné aktivity, prostredníctvom ktorých si žiaci uvedomia, že nie na všetko čo chcú a želajú si, majú aj právo,
- vytvoriť z triedy „miesto“, kde nie je priestor na šikanovanie, ubližovanie slabším, krádeže...
- budovať a udržiavať dobré vzťahy medzi žiakmi, prostredie tolerance, spolupráce a priateľstva,
- osobným príkladom pozitívne vplývať na správanie žiakov,
- umožniť prístup ku kvalitnému záujmovému vzdelávaniu a voľno časovým aktivitám všetkým žiakom, zvlášť žiakom zo sociálne znevýhodneného prostredia ako formy prevencie sociálno-patologických javov.

Začleniť finančnú gramotnosť do predmetov slovenský jazyk a literatúra, matematika, vlastiveda, prírodoveda, etická výchova

- využívať formy zážitkového učenia – hra na obchod, platíme na pošte, výber peňazí v banke, v bankomate,
- pracovať s pomôckami na rozvíjanie finančnej gramotnosti – eurami,
- navštevovať obchody v blízkom okolí – učiť žiakov nakupovať,
- naučiť žiakov vyberať si v obchodoch z viacerých možností – výber najvhodnejšej ponuky, porovnávať ceny rovnakých výrobkov vo viacerých obchodoch,
- na rozvíjanie finančnej gramotnosti využívať vo vyučovacom procese počítač a tablet.

Prostredníctvom pohybu rozvíjať psychické funkcie – vnímanie, pozornosť, pamäť, myslenie, fantáziu, reč, nadväzovať komunikačnú interakciu

- hľadať spôsoby podávania informácií podľa individuálnych osobitostí žiakov,
- vytvárať podmienky k tomu, aby každý žiak mohol v škole zažiť úspech,
- rozširovať funkčnú komunikáciu, používať správne komunikačné symboly,
- vytvárať samoobslužné a hygienické návyky, motorické a pracovné zručnosti,
- naučiť žiakov pracovať s materiálno-technickými pomôckami, používať ich pri získavaní nových poznatkov, overovaní nadobudnutých poznatkov a uplatňovaní v praxi,
- ukázať spojitost získaných poznatkov vo všetkých predmetoch s praktickým životom,
- budovať školu ako otvorený systém schopný počúvať hlasy zvonku a efektívne komunikovať s vonkajším prostredím,
- spolupracovať s rodičmi žiakov, zapájať ich do tvorivých aktivít a tým vzbudzovať väčšiu zainteresovanosť na výchovno-vzdelávacích výsledkoch svojich detí,
- zabezpečiť odbornosť pedagogického zboru a vytvoriť efektívne pôsobiace motivačné činitele pre ďalšie vzdelávanie a rozširovanie si pedagogických spôsobilostí a kompetencií,
- vylepšovať materiálno-technické podmienky v interiéri aj exteriéri školy.

2. Stupeň vzdelania

Primárne vzdelanie získa žiak absolvovaním úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre prvý stupeň základnej školy. Nižšie stredné vzdelanie získa žiak úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre druhý stupeň základnej školy podľa § 16 ods. 3 písm. a) zákona č. 245/2008 Z. z.. Žiak je pripravený na ďalšie vzdelávanie a prípravu na povolanie ako absolvent nižšieho stredného vzdelávania základnej školy.

3. Zameranie školy

Základná škola pre žiakov s autizmom sa vnútorne diferencuje podľa vzdelávania žiakov na vzdelávanie žiakov s poruchami autistického spektra alebo inými pervazívnymi vývinovými poruchami bez mentálneho postihnutia a na vzdelávanie žiakov s poruchami autistického spektra alebo inými pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím. Žiaci bez mentálneho postihnutia sú schopní v podmienkach našej školy osvojiť si vedomosti a zručnosti v rozsahu učebného plánu nižšieho stredného vzdelávania, pričom sú zohľadnené ich individuálne schopnosti vyplývajúce z ich zdravotného znevýhodnenia.

Úspešnosť projektov Infovek, Sme iní, ale nie horší – učíme sa moderne, Prázdninové brány školy dokorán, Návrat k prírode, Podpora polytechnickej výchovy v základných školách, Podporujeme celkové zdravie našich detí aj zdravie duševné, On-line metodické materiály pre žiakov a učiteľov špeciálnych škôl, Športujeme na novom ihrisku, Zdravá škola a účasť na rozvojových projektoch ako

Rozvíjame čitateľskú kultúru, Stravujeme sa zdravo, Objavujeme novú cestu vo vzdelávaní nás viedli k tomu, aby sme tvorbu školského vzdelávacieho programu zamerali na podporu a rozvoj telesnej a duševnej stránky žiakov, čitateľskej kultúry, spoločenského správania sa.

Vzhľadom na zabezpečenie výchovno-vzdelávacieho procesu kvalifikovanými pedagógmi dáva škola predpoklad na kvalitnú prípravu žiakov, čoho dôkazom je ich úspešnosť v rôznych športových, výtvarných a iných tvorivých súťažiach na regionálnej, celoslovenskej ako aj medzinárodnej úrovni. Škola je registrovaná v Special Olympics Slovakia. Pravidelne sa zúčastňuje vyhlásených športových podujatí – Národných špeciálnych olympiád, Majstrovstiev Slovenska v plávaní, unifikovanom futbale, stolnom tenise a atletike.

V spolupráci s odbornými zamestnancami ČŠPP (organizačná súčasť školy) pomáhame pri rozvoji a podpore správneho držania tela, správnej výslovnosti a rozvoji komunikačných zručností, čítania, písania, jemnej a hrubej motoriky, vizuomotorickej koordinácie, priestorovej, časovej a pravo-ľavej orientácie. Prostredníctvom činností v záujmových útvaroch rozvíjame počítačovú gramotnosť, čitateľskú gramotnosť, konverzáciu v cudzích jazykoch, nadanie a talent žiakov v oblasti tanca, športu, výtvarnej a dramatickej výchovy a tiež v oblasti profesionálnej orientácie žiakov.

Absolvent školy by mal dosiahnuť čo najširší a najrozsiahlejší záber v jednotlivých vzdelávacích oblastiach podľa jeho zdravotného znevýhodnenia, ale aj na základe jeho individuálnych psychických a fyzických možností a schopností.

Absolvent školy disponuje vzdelávacími štandardmi pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami bez mentálneho postihnutia, ktoré sú rovnaké ako pre žiakov bez zdravotného znevýhodnenia.

Plnenie výkonového štandardu je však ovplyvnené konkrétnou diagnostickou kategóriou pervazívnej vývinovej poruchy a z toho vyplývajúcich individuálnych schopností a možností žiaka. Čiastočné plnenie jednotlivých výkonov vzdelávacieho štandardu, resp. ich neplnenie vôbec, v konkrétnom vyučovacom predmete je zaznamenané v individuálnom vzdelávacom programe žiaka.

4. Dĺžka štúdia

Základná škola pre žiakov s autizmom má deväť ročníkov s možnosťou zriadenia prípravného ročníka.

Žiakovi, ktorý dovŕšil 16 rokov veku, riaditeľ školy umožní ukončiť deviaty ročník a získať nižšie stredné vzdelanie, ak je predpoklad jeho úspešného ukončenia najneskôr do konca školského roka, v ktorom žiak dovŕši 17. rok veku. Žiakovi s ťažkým zdravotným postihnutím môže riaditeľ umožniť predĺženie jeho vzdelávania do konca školského roka, v ktorom dovŕši 18. rok veku.

Rozvrhnutie a rozloženie obsahu vzdelávania na potrebnú dĺžku vzdelávania zahŕňa individuálny vzdelávací program žiaka.

5. Formy výchovy a vzdelávania

Výchova a vzdelávanie žiaka s autizmom alebo inými pervazívnymi vývinovými poruchami bez mentálneho postihnutia sa uskutočňuje podľa **individuálneho vzdelávacieho programu**, ktorý vypracúva triedny učiteľ v spolupráci s odbornými zamestnancami Centra špeciálno-pedagogického poradenstva.

Počet žiakov v triedach je daný v zmysle platnej legislatívy. Pri organizácii podmienok v jednotlivých formách vzdelávania žiakov s autizmom alebo inými pervazívnymi vývinovými poruchami bez mentálneho postihnutia je potrebné pristupovať k žiakovi individuálne podľa výsledkov špeciálno-pedagogickej a inej odbornej diagnostiky a v spolupráci so zákonnými zástupcami.

Formy výchovy a vzdelávania určujú organizačné usporiadanie podmienok a priebehu vyučovacieho procesu.

Vo výchovno-vyučovacom procese využívame osvedčené aj inovatívne formy práce:

- individuálne
- program Teacch
- terapie – muzikoterapia, tanečná terapia, arteterapia
- formy zážitkového učenia
- tvorivá dramatika
- blokové
- skupinové
- manipulačné hry
- hry s obrázkovými kartami
- využívanie IKT, tabletov
- diferencované
- tematické vyučovanie
- vyučovacie hodiny v triede
- na školskom pozemku
- v cvičnej kuchynke
- v školskej dielni
- besedy
- tvorivé dielne
- vychádzky
- exkurzie

Špecifiká výchovy a vzdelávania

Rozvrhnutie a rozloženie obsahu vzdelávania na potrebnú dĺžku vzdelávania zahŕňa individuálny vzdelávací program žiaka.

Výchova a vzdelávanie žiaka s autizmom alebo inými pervazívnymi vývinovými poruchami bez mentálneho postihnutia sa uskutočňuje podľa individuálneho vzdelávacieho programu, ktorý vypracúva triedny učiteľ v spolupráci s odbornými zamestnancami centra špeciálno-pedagogického poradenstva.

Podmienky prijímania

Podmienkou prijatia žiaka do základnej školy pre žiakov s autizmom je špeciálno-pedagogická diagnostika, psychologická diagnostika predložená zariadením výchovného poradenstva a prevencie, odborná lekárska diagnostika (najmä od detského psychiatra) a písomná žiadosť rodiča alebo zákonného zástupcu.

O prijatí dieťaťa s autizmom alebo inými pervazívnymi vývinovými poruchami bez mentálneho postihnutia na vzdelávanie rozhoduje riaditeľ školy na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu a písomného vyjadrenia zariadenia výchovného poradenstva a prevencie, vydaného na základe diagnostického vyšetrenia dieťaťa.

Riaditeľ školy pred prijatím dieťaťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami do školy so vzdelávacím programom pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami poučí zákonného zástupcu o všetkých možnostiach vzdelávania jeho dieťaťa (Školský zákon).

Výchovno-vzdelávací proces so žiakmi je ovplyvnený tým, že sú v ňom zaradení žiaci s rôznymi diagnostickými kategóriami a z toho vyplývajúcejmi symptómami, ktoré zásadne ovplyvňujú nielen aktuálny výchovno-vzdelávací proces, ale výchovu a vzdelávanie vôbec.

Do skupiny pervazívnych vývinových porúch sú zahrnuté tieto diagnostické kategórie: detský autizmus (F84.0), atypický autizmus (F84.1), Rettov syndróm (F84.2), iná dezintegratívna porucha v detstve (F84.3), hyperaktívna porucha spojená s mentálnou retardáciou a stereotypnými pohybmi (F84.4), Aspergerov syndróm (F84.5), iné pervazívne vývinové poruchy (F84.6), nešpecifikovaná pervazívna vývinová porucha (F84.9) MKCH – 10 (1992).

6. Učebné osnovy

Učebné osnovy pre prípravný až 9. ročník pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami bez mentálneho postihnutia - Príloha 1.

7. Učebný plán

Obsah vzdelávania pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami bez mentálneho postihnutia tvoria vzdelávacie oblasti, ktoré obsahujú jednotlivé vyučovacie predmety, ktoré sú zhodné s učebnými plánmi základnej školy. Obsah a ciele jednotlivých vyučovacích predmetov sa prispôbujú individuálnym osobitostiam každého žiaka. Obsah vzdelávania sa chápe ako podklad, ktorý má učiteľ tvorivo rozvíjať, rozširovať alebo redukovať v závislosti od potenciálu a osobnostných vlastností každého žiaka.

Do vzdelávacích oblastí rámcového učebného plánu je začlenená oblasť **Špeciálnopedagogická podpora**. Na primárnom stupni vzdelávania sú do tejto vzdelávacej oblasti zaradené špecifické vyučovacie predmety rozvíjanie komunikačnej schopnosti a sociálnych zručností a rozvíjanie grafomotorických zručností a písanie. V ročníkoch nižšieho stredného vzdelávania je do tejto vzdelávacej oblasti zaradený špecifický vyučovací predmet rozvíjanie komunikačnej schopnosti a sociálnych zručností.

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY

Pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami bez mentálneho postihnutia sú vzdelávacie štandardy rovnaké ako pre žiakov bez zdravotného znevýhodnenia. Plnenie výkonového štandardu je však ovplyvnené konkrétnou diagnostickou kategóriou pervazívnej vývinovej poruchy a z toho vyplývajúcich individuálnych schopností a možností žiaka. Čiastočné plnenie jednotlivých výkonov vzdelávacieho štandardu, resp. ich neplnenie vôbec, v konkrétnom vyučovacom predmete je zaznamenané v individuálnom vzdelávacom programe žiaka.

Vyučovacie predmety vo vzdelávacích oblastiach pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami bez mentálneho postihnutia s vyučovacím jazykom slovenským pre primárne vzdelávanie

VZDELÁVACIA OBLASŤ	PREDMETY
JAZYK A KOMUNIKÁCIA	Slovenský jazyk a literatúra
	Anglický jazyk
MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI	Matematika
	Informatika
ČLOVEK A PRÍRODA	Prvouka
	Prírodoveda
ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ	Vlastiveda
ČLOVEK A HODNOTY	Etická výchova/náboženská výchova/náboženstvo
ČLOVEK A SVET PRÁCE	Pracovné vyučovanie
UMENIE A KULTÚRA	Hudobná výchova
	Výtvarná výchova
ZDRAVIE A POHYB	Telesná a športová výchova
ŠPECIÁLNOPEDAGOGICKÁ PODPORA	Rozvíjanie komunikačnej schopnosti a sociálnych zručností
	Rozvíjanie grafomotorických zručností a písanie

Vyučovacie predmety vo vzdelávacích oblastiach pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami bez mentálneho postihnutia s vyučovacím jazykom slovenským pre nižšie stredné vzdelávanie

VZDELÁVACIA OBLASŤ	PREDMETY
JAZYK A KOMUNIKÁCIA	Slovenský jazyk a literatúra
	Anglický jazyk
MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI	Matematika
	Informatika
ČLOVEK A PRÍRODA	Fyzika
	Chémia
	Biológia
ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ	Dejepis
	Geografia
	Občianska náuka
ČLOVEK A HODNOTY	Etická výchova/náboženská výchova/náboženstvo
ČLOVEK A SVET PRÁCE	Technika
UMENIE A KULTÚRA	Hudobná výchova
	Výtvarná výchova
ZDRAVIE A POHYB	Telesná a športová výchova
ŠPECIÁLNOPEDAGOGICKÁ PODPORA	Rozvíjanie komunikačnej schopnosti a sociálnych zručností

Rámcový učebný plán

Rámcový učebný plán pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami bez mentálneho postihnutia s vyučovacím jazykom slovenským pre primárne vzdelávanie a nižšie stredné vzdelávanie													
Vzdelávacia oblasť	Vyučovací predmet	Ročníky primárneho vzdelávania					Ročníky nižšieho stredného vzdelávania						
		prípravný	1.	2.	3.	4.	Σ	5.	6.	7.	8.	9.	Σ
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	2	9	8	7	7	33	5	5	4	5	5	24
	anglický jazyk				3	3	6	3	3	3	3	3	15
	angličtina hrou	1	1	1			3						
Matematika a práca s informáciami	matematika	3	4	4	4	4	19	4	4	4	4	5	21
	informatika	1			1	1	2	1	1	1	1		4
Človek a príroda	prvouka		1	2			3						
	prírodoveda				1	2	3						
	fyzika								2	1	2	1	6
	chémia									2	2	1	5
	biológia							2	1	2	1	1	7
Človek a spoločnosť	vlastiveda				1	2	3						
	dejepis							1	1	1	1	2	6
	geografia							2	1	1	1	1	6
	občianska náuka								1	1	1	1	4
Človek a hodnoty	etická výchova/ náboženská výchova/ náboženstvo		1	1	1	1	4	1	1	1	1	1	5
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	1			1	1	3						
	technika							1	1	1	1	1	5
Umenie a kultúra	hudobná výchova							1	1	1	1		4
	výtvarná výchova	1	2	2	1	1	7	1	1	1	1	1	5
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	2	2	2	2	2	10	2	2	2	2	2	10
Špeciálno-pedagogická podpora	rozvíjanie komunikačnej schopnosti a sociálnych zručností	7	2	2	2	2	15	2	1	1	1	1	6
	rozvíjanie grafomotorických zručností a písanie	1	1	1	1	1	5						
ZÁKLAD		18	23	23	26	28	118	26	26	27	28	26	133
Voliteľné (disponibilné) hodiny		2	1	1	1	1	6	1	3	3	2	4	13
SPOLU		20	24	24	27	29	124	27	29	30	30	30	146

Poznámky

- V tomto rozdelení učebného plánu má vyučovacia hodina 45 minút. Škola si môže zvoliť vlastnú organizáciu vyučovania. S prihliadnutím na osobitosti žiakov so zdravotným znevýhodnením môže učiteľ uplatňovať aj iné spôsoby organizácie vyučovania, a to členením vyučovacej hodiny do kratších časových úsekov, zaradovaním a organizovaním prestávok, blokovým vyučovaním a inými organizačnými formami v zmysle platnej legislatívy po prerokovaní v pedagogickej rade (Vyhláška o špeciálnych školách).
- Počet týždenných vyučovacích hodín v jednotlivých ročníkoch je presne určený pre každý učebný plán. Celkový počet vyučovacích hodín je presne daný.
- V rámci výučby je možná individuálna alebo skupinová práca s vybranými žiakmi prostredníctvom fyzioterapeuta, psychológa, logopéda/špeciálneho pedagóga pre deti s poruchami komunikácie, špeciálneho pedagóga pre žiakov s poruchami sluchu, somatopéda a špeciálneho pedagóga s cieľom systematickej korekcie, terapie alebo reedukácie postihnutia. Špeciálny pedagóg pre deti so sluchovým postihnutím zabezpečuje u žiakov s poruchami sluchu s mentálnym postihnutím podľa potreby vyučovanie posunkového jazyka.
- Predmet pracovné vyučovanie a technika je možné vyučovať v dvojhodinových celkoch.
- Vo vyučovacom predmete technika riaditeľ školy zohľadní personálno-odborné a materiálno-technické podmienky školy tak, aby v každom ročníku boli zastúpené témy tematických celkov Technika a Ekonomika domácnosti.
- Predmet výtvarná výchova je možné vyučovať v dvojhodinových celkoch každý druhý týždeň.
- V individuálnych prípadoch vydaním rozhodnutia riaditeľa školy možno oslobodiť žiaka od vzdelávania sa v jednotlivých vyučovacích predmetoch alebo ich časti. Pri rozhodnutí riaditeľa sa vychádza z odporúčania centra špeciálno-pedagogického poradenstva, odporúčania lekára, žiadosti zákonného zástupcu žiaka a vyjadrenia pedagogickej rady. Tomuto žiakovi sa odporúča využiť ušetrené hodiny na posilnenie výučby iného vyučovacieho predmetu (napríklad prvého cudzieho jazyka), ktorého obsah učiva sa nemení.
- Druhý cudzí jazyk v 7. až 9. ročníku je možné pre žiaka zaviesť v rámci školského vzdelávacieho programu ako voliteľnú hodinu, a to na základe odporúčania centra špeciálno-pedagogického poradenstva.
- Pri vyučovaní predmetu informatika sedí pri jednom počítači jeden žiak.
- Na základe profesijnej orientácie, s ohľadom na zdravotné znevýhodnenie žiakov a z organizačných dôvodov je možné utvárať spoločnú skupinu chlapcov a dievčat v predmetoch pracovné vyučovanie, technika, telesná a športová výchova.
- Voliteľné (disponibilné) hodiny použije škola na dotvorenie školského vzdelávacieho programu a na vyučovacie predmety, ktoré rozširujú a prehlbujú obsah predmetov zaradených do štátneho vzdelávacieho programu.
- Z organizačných dôvodov môže byť trieda/skupina vytvorená zo žiakov rôznych ročníkov. V odôvodnených prípadoch môže byť v triede/v skupine nižší počet žiakov a učiteľ môže v tejto triede/v skupine spolupracovať aj s pedagogickým asistentom. V odôvodnených prípadoch sa môžu na vyučovacích hodinách v jednej triede/v skupine vzdelávať spolu žiaci s mentálnym aj bez mentálneho postihnutia.
- Z organizačných dôvodov môžu jeden predmet učiť dvaja učitelia, rovnako je možné spájať viac ročníkov do jednej triedy/skupiny pri vyučovaní rôznych predmetov, napr. SJL/PVC.
- Podľa individuálneho vzdelávacieho programu sa vzdelávajú aj žiaci s nižšou časovou dotáciou vyučovacích hodín na základe odporúčania lekára.
- Voliteľné hodiny, ktorými sme posilnili vyučovacie predmety jednotlivých ročníkov, sú v rámcovom učebnom pláne zvýraznené červenou farbou.
- Učitelia zakomponovali do obsahu školského vzdelávacieho programu aj vedomosti a zručnosti nadobudnuté v rámci realizácie projektov: Sme iní, nie horší - učíme sa moderne, Prázdninové brány školy dokorán, Návrat k prírode, Podpora polytechnickej výchovy

na základných školách, Podporujeme celkové zdravie našich detí aj zdravie duševné, On-line metodické materiály pre žiakov a učiteľov špeciálnych škôl, Športujeme na novom ihrisku, Zdravá škola, Objavujeme novú cestu vo vzdelávaní, Voda okolo nás - WAU, Rozvíjame čitateľskú kultúru, Stravujeme sa zdravo, Bež, kolobežka, bež, Dráha ožije, Okolie dráhy ožije, Zdravie na tanieri, Prekážky sa dajú zvládnuť, Na motýľích krídlach, ktoré pravidelne využívajú pri práci so žiakmi.

8. Vyučovací jazyk

Vyučovacím jazykom je štátny jazyk Slovenskej republiky – slovenský jazyk.

9. Spôsob, podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania, vydávanie dokladu o získanom vzdelaní

Úspešným absolvovaním posledného ročníka vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre prvý stupeň základnej školy žiak získa primárne vzdelanie. Na vysvedčení v štvrtom ročníku sa do doložky uvedie: „Žiak získal primárne vzdelanie“.

Úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre druhý stupeň základnej školy získa žiak nižšie stredné vzdelanie poskytované základnou školou. Na vysvedčení sa do doložky uvedie: „Žiak získal nižšie stredné vzdelanie“.

Žiakovi, ktorý ukončil vzdelávanie v základnej škole, sa na vysvedčení uvedie, koľko rokov povinnej školskej dochádzky splnil. V doložke sa uvedie: „Žiak splnil rokov povinnej školskej dochádzky“. Ak žiak ukončí plnenie povinnej školskej dochádzky v nižšom ročníku ako deviatom ročníku, na vysvedčení z príslušného ročníka sa mu do doložky uvedie: „Žiak získal primárne vzdelanie“. „Žiak ukončil povinnú školskú dochádzku v ročníku.“

Žiakovi so zdravotným znevýhodnením, ktorý sa vzdelával podľa individuálneho vzdelávacieho programu, sa v doložke vysvedčenia uvedie: „Bol(a) vzdelávaný(á) podľa individuálneho vzdelávacieho programu“.

Ak sa v individuálnom vzdelávacom programe úpravy vzdelávania žiaka vzťahujú len k niektorým vyučovacím predmetom, v doložke vysvedčenia sa uvedie: „Bol(a) vzdelávaný(á) podľa individuálneho vzdelávacieho programu uplatňovaného v predmete (predmetoch) ...“.

V doložke vysvedčenia žiaka so zdravotným znevýhodnením je možné uviesť aj ďalšie dôležité skutočnosti súvisiace s jeho vzdelávaním.

10. Materiálno-technické a priestorové podmienky

Vyučovací proces prebieha v troch budovách:

- V hlavnej budove sa spravidla nachádzajú triedy pre mladších žiakov špeciálnej základnej školy, triedy pre žiakov základnej školy s autizmom, priestory pre manažment školy, pedagogických a nepedagogických zamestnancov, telocvičňa, knižnica, priestory pre školský klub detí, školská jedáleň, kuchyňa, odkladacie a úložné priestory, hygienické priestory.
- V budove elokovaného pracoviska sa spravidla nachádzajú triedy pre žiakov druhého stupňa žiakov špeciálnej základnej školy, zborovňa, multimediálna učebňa, cvičná kuchynka, kancelária zástupkyne školy, odkladacie a úložné priestory, hygienické priestory, trieda praktickej školy.
- V budove internátu sú triedy pre žiakov s IVP vo všetkých vzdelávacích predmetoch, trieda pre žiakov základnej školy s autizmom, centrum špeciálno-pedagogického poradenstva s miestnosťami pre psychopéda, logopéda/špeciálneho pedagóga pre deti s poruchami komunikácie, špeciálneho pedagóga pre deti so sluchovým postihnutím, somatopéda, fyzioterapeuta a administratívneho pracovníka.

Vzhľadom na celkový počet žiakov sú priestory školy nedostačujúce. Vo všetkých budovách školy, v ktorých sú triedy a učebne pre žiakov, je zabezpečený bezbariérový prístup. Triedy sú vybavené viacúčelovým nastaviteľným nábytkom s priestorom pre relaxáciu, pracovným kútikom a priestorom na čítanie, písanie, počítanie. V triedach je možné vykonávať aj nenáročné pohybové aktivity počas vyučovania.

Žiaci majú možnosť využívať počítače, tablety a notebooky v triedach a v počítačovej učebni. Učitelia používajú notebooky, interaktívne tabule, dataprojektory, TV prijímače, DVD a CD prehrávače, rádiá, kamery, fotoaparáty. Zborovňa, riaditeľňa a kancelárie vedúcich zamestnancov sú vybavené PC s tlačiarňou. Škola má kvalitne vybavené odborné učebne: telocvičňu, učebňu výpočtovej techniky, školskú cvičnú kuchynku, školské dielne na drevovýrobu, kovovýrobu, keramickú dielňu. Odborné učebne a školské dielne sú vybavené príslušným nábytkom, strojmi a zariadeniami, učebnými pomôckami, náradím a spotrebičmi nevyhnutnými pre praktickú činnosť podľa zamerania. Žiaci majú tieto priestory k dispozícii aj pre potreby školského klubu detí, záujmové krúžky a popoludňajšie voľno časové aktivity.

Triedy sú vybavené základnými špeciálnymi, kompenzačnými a učebnými pomôckami na relaxačnú aj vzdelávaciu činnosť. Sú to najmä nastaviteľné pracovné stoly a stoličky, paravány na zostavenie denných plánov, modelovacie hmoty, hmatové dosky, kubusy, CD prehrávač, zvukové zariadenia, notebooky, Orffove inštrumentárium, prostriedky na uľahčenie komunikácie a iné. Súbor kompenzačných pomôcok tvoria audiovizuálne pomôcky, stoličky s bočnicami. Nachádzajú sa v nich aj relaxačné pomôcky ako vodná posteľ, suchý bazén, odpočívací vak, výhrevná zdravotná relaxačná poduška, fit lopty, masážne loptičky.

Škola má dostatok didaktických pomôcok, ako je automatická práčka, žehličky, vysávač, šijací stroj, pomôcky na tkanie, pletenie, paličkovanie, modelovanie a výrobu z polymérovej hmoty, bábiku, detskú výbavu, vaničku, rôzne modely, mapy, obrazy a iné. Vybavenie kabinetov je postačujúce, avšak je potrebné pomôcky pravidelne obnovovať a modernizovať.

Škola má k dispozícii knižnicu pre žiakov a pre učiteľov, novovybudované školské ihrisko, doskočisko pre skok do diaľky, ihrisko s preliezačkami, vonkajšie posedenie s krbom na odpočinkovú činnosť. V areáli školy sa nachádza aj školský pozemok určený pre praktickú činnosť žiakov potrebnú v rámci pestovania rôznych rastlín, plodín, kríkov a stromov.

Školské stravovanie zabezpečuje školská kuchyňa formou desiat a obedov. Školská jedáleň zodpovedá hygienickým normám a špecifikám individuálnych potrieb žiakov.

Žiaci majú vytvorené vhodné priestory pre odkladanie odevov a obuvi, spoločné priestory pre hygienu v triedach. V škole sú vytvorené samostatné priestory pre hygienu a WC pre žiakov a žiačky, učiteľov, bezbariérové WC. Spoločné priestory pre hygienu, vrátane WC pre žiakov a učiteľov sú vybavené dávkovačmi pre tekuté mydlo, zásobník s dezinfekčným prostriedkom a zásobníkmi pre jednorazové utierky.

Spoločné stretávanie žiakov celej školy sa uskutočňuje v priestoroch chodby hlavnej budovy.

11. Vnútorý systém kontroly a hodnotenia žiakov

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol dané učivo, v čom má nedostatky, kde má rezervy a aké sú jeho pokroky a úspechy. Postup hodnotenia a klasifikácie žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami bez mentálneho postihnutia upravuje metodický pokyn č.22/2011 a Príloha č. 2 k metodickému pokynu č. 22/2011 (Zásady hodnotenia žiaka so zdravotným znevýhodnením začleneného v základnej škole) a ich legislatívne úpravy. Odlišujeme hodnotenie vedomostí a zručností od hodnotenia správania.

Vo výchovno-vzdelávacom procese sa uskutočňuje priebežné a celkové hodnotenie.

- priebežné hodnotenie sa uskutočňuje pri hodnotení čiastkových výsledkov žiaka na vyučovacích hodinách a má hlavne motivačný charakter, učiteľ zohľadňuje vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliada na jeho momentálnu psychickú i fyzickú disponovanosť,
- celkové hodnotenie žiaka v jednotlivých vyučovacích predmetoch sa uskutočňuje na konci prvého a druhého polroka v školskom roku a má čo najobjektívnejšie zhodnotiť úroveň jeho vedomostí, zručností a návykov v danom vyučovacom predmete.

V procese hodnotenia učitelia uplatňujú primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi, rešpektujú práva dieťaťa a humánne sa správajú voči žiakovi. Predmetom hodnotenia a klasifikácie sú najmä učebné výsledky žiaka, ktoré dosiahol vo vyučovacích predmetoch v súlade s požiadavkami vymedzenými obsahom vzdelávania, osvojené kľúčové kompetencie vymedzené v príslušnom vzdelávacom programe, usilovnosť, rešpektovanie práv iných osôb, ochota spolupracovať a správanie žiaka podľa školského poriadku. Hodnotenie slúži ako prostriedok pozitívnej podpory zdravého rozvoja osobnosti žiaka.

Pri hodnotení výsledkov práce žiaka sa postupuje v súlade s:

- výchovno-vzdelávacími požiadavkami vzdelávacích programov,
- požiadavkami na rozvoj kľúčových kompetencií,
- obsahom vzdelávania vymedzeným v príslušných individuálnych vzdelávacích programoch.

Podklady na hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov a správania žiaka získava učiteľ:

- sústavným diagnostickým pozorovaním žiaka,
- sústavným sledovaním výkonov žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie,
- rôznymi druhmi skúšok (písomné, ústne, grafické, praktické, pohybové),
- analýzou výsledkov rôznych činností žiaka s osobitným zameraním na manuálnu zručnosť a na celkovú vyspelosť,
- konzultáciami s ostatnými pedagogickými zamestnancami, podľa potreby s odbornými zamestnancami Centra špeciálno-pedagogického poradenstva,
- rozhovormi so žiakom a zákonným zástupcom žiaka.

Pri hodnotení žiaka sa posudzujú získané kompetencie v súlade s učebnými osnovami a schopnosť ich využívať v oblastiach:

- komunikačných schopností, najmä ústne a písomné spôsobilosti,
- čitateľskej gramotnosti,
- digitálnych kompetencií,
- jazykových schopností v štátnom jazyku i v cudzích jazykoch,
- matematickej gramotnosti a prírodných vied,
- sociálnych kompetencií, manuálnych zručností a ich využívaní v praktických cvičebniach,
- umeleckých a psychomotorických schopností,
- osobnostných vlastností ako porozumenie, znášanlivosť, tolerancia, priateľstvo,
- kontrolovania a regulovania svojho správania, ochrany svojho zdravia a životného prostredia a etických princípov.

Žiak je z vyučovacieho predmetu skúšaný ústne, písomne alebo prakticky, najmenej dvakrát v polročnom hodnotiacom období. Učiteľ oznamuje žiakovi výsledok každého hodnotenia a posúdi klady a nedostatky hodnotených prejavov a výkonov. Písomné a grafické prejavy archivuje učiteľ do konca príslušného školského roka. Je veľmi dôležité za každý (aj malý) úspech a posun vpred žiaka pochváliť. Pravidelným rozvrhnutím hodnotiacich činností sa zabráni preťažovaniu žiakov. Podkladom pre celkové hodnotenie žiaka vo vyučovacom predmete je hodnotenie známku

za odpovede, hodnotenie známkou za písomný a grafický prejav, praktické práce a pohybové činnosti, ale aj vyhodnotenie plnenia individuálneho vzdelávacieho programu.

Hodnotenie vedomostí a zručností

Na konci I. a II. polroka budú žiaci s poruchou autistického spektra alebo inými pervazívnymi vývinovými poruchami bez mentálneho postihnutia v prípravnom až 9. ročníku klasifikovaní **známkou** vo všetkých predmetoch, okrem predmetu ŠkVP Angličtina hrou, ktorý bude hodnotený slovom **absolvoval/a**, v predmetoch ETV/NBV budú hodnotení slovom **absolvoval/a**.

V základnej škole pre žiakov s autizmom učiteľ postupuje pri hodnotení žiakov aj podľa Prílohy č. 2 k metodickému pokynu č. 22/2011 nasledovne:

- Pri určení metód a foriem hodnotenia žiaka so zdravotným znevýhodnením sa učiteľ riadi odporúčaniami poradenského zariadenia rezortu školstva.
- Pri hodnotení učebných výsledkov učiteľ rešpektuje psychický a fyzický zdravotný stav žiaka, druh a stupeň zdravotného znevýhodnenia, ak má vplyv na úroveň a výsledky práce žiaka v príslušnom predmete.
- Učiteľ posudzuje učebné výsledky žiaka objektívne a primerane náročne, pričom prihliada aj na jeho vynaložené úsilie, svedomitosť, individuálne schopnosti, záujmy a na predpoklady jeho ďalšieho vzdelávania po ukončení povinnej školskej dochádzky. Pri hodnotení učebných výsledkov žiaka kladie dôraz na jeho individuálne schopnosti, ktoré sú základom jeho pracovnej a sociálnej integrácie.
- U žiaka so zdravotným znevýhodnením, ktorý má výrazné rozdiely vo výkonoch v ústnej a písomnej skúške, sa pri skúšaní uprednostňuje forma, ktorá je pre neho výhodnejšia, a ktorá predstavuje východisko pre hodnotenie jeho učebných výsledkov.
- Žiakovi s narušenými komunikačnými schopnosťami (chybami a poruchami reči a vývinovými poruchami učenia), žiakovi s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami zabezpečí učiteľ pri ústnej odpovedi také podmienky, aby neutrpel psychickú ujmu. Učiteľ v konkrétnych prípadoch zváži, či uprednostní písomnú, praktickú alebo ústnu formu odpovede.
- Žiak so zdravotným znevýhodnením, ktorý plní ciele učebných osnov vo vyučovacích predmetoch štátneho a školského vzdelávacieho programu v rozsahu primeranom svojim predpokladom, sa jeho učebné výsledky hodnotia s ohľadom na druh a stupeň zdravotného znevýhodnenia.
- Žiak, ktorý vzhľadom na druh a stupeň svojho znevýhodnenia nemôže v celku plniť učebné osnovy základnej školy v niektorých alebo všetkých predmetoch a postupuje podľa individuálneho vzdelávacieho programu, jeho učebné výsledky sa priebežne aj súhrnne na vysvedčení hodnotia podľa individuálnych kritérií. Na vysvedčení v doložke triedny učiteľ uvedie, v ktorých predmetoch žiak postupoval podľa individuálneho učebného programu.

Celkové hodnotenie žiaka prípravného a prvého ročníka sa na konci prvého a druhého polroka na vysvedčení vyjadruje slovami:

- a) prospel (a),
- b) neprospel (a).

Celkové hodnotenie žiaka druhého až deviateho ročníka sa na konci prvého a druhého polroka na vysvedčení vyjadruje slovami:

- a) prospel (a) s vyznamenaním,
- b) prospel (a) veľmi dobre,
- c) prospel (a),
- d) neprospel (a).

Žiakovi, ktorý je v niektorom vyučovacom predmete neklasifikovaný (nehodnotený), sa na vysvedčení a v katalógovom liste uvádza namiesto klasifikačného stupňa alebo slovného hodnotenia slovo:

- a) absolvoval, ak sa žiak aktívne zúčastňoval na vyučovacom procese daného predmetu alebo ak bol žiak prítomný na vyučovacej hodine, aj keď zo závažných objektívnych dôvodov nepracoval,
- b) neabsolvoval, ak žiak zo závažných dôvodov nemohol vykonávať požadované intelektuálne a motorické činnosti, a preto sa na vyučovacom predmete ospravedlnene nezúčastňoval,
- c) neabsolvoval, ak žiak na vyučovacej hodine nepracoval, nevie uplatniť svoje vedomosti a zručnosti ani na podnet učiteľa, celkové hodnotenie takého žiaka je neprospel.

Hodnotenie správania:

- vychádza zo základných spoločenských, etických a morálnych noriem slušného správania sa, ktorých základy sú uvedené vo vnútornom poriadku školy,
- je posudzované prísne individuálne, žiadny z jednotlivých prípadov nevytvára precedens záväzný pre hodnotenie správania iných žiakov,
- nie je ovplyvnené dosiahnutým prospechom vo vyučovacích predmetoch,
- nezahŕňa správanie sa žiaka mimo školy, ale snaha pedagógov smeruje k tomu, aby žiaci na verejnosti robili dobré meno nielen sebe, ale i škole a rodičom.

Správanie žiaka sa klasifikuje jedným z nasledujúcich stupňov s prihliadnutím na zdravotné znevýhodnenie žiaka týmito stupňami:

stupeň 1 – veľmi dobré,

stupeň 2 – uspokojivé,

stupeň 3 – menej uspokojivé,

stupeň 4 – neuspokojivé

Hodnotenie správania žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa posudzuje s prihliadnutím na jeho druh zdravotného znevýhodnenia v úzkej spolupráci so zariadením výchovného poradenstva a prevencie a zákonným zástupcom žiaka.

O kvalite a výsledkoch práce žiakov a o ich správaní sú pravidelne informovaní zákonní zástupcovia žiakov prostredníctvom žiackej knižky a rodičovských združení.

Žiakom po absolvovaní prvého polroka vydáva škola natrvalo výpis hodnotenia. Na konci školského roka (posledný deň druhého polroka) vydáva škola žiakom vysvedčenie s údajmi za oba polroky. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia žiakov môže byť každoročne upravovaný dodatkami školského vzdelávacieho programu.

12. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy

Najdôležitejším kritériom pre ohodnotenie pedagógov je celkový prístup k práci so žiakmi, k mimotriednej a mimoškolskej aktivite.

Obsah vnútroškolskej kontroly :

- vypracovanie individuálnych vzdelávacích plánov v jednotlivých predmetoch,
- činnosť metodických orgánov,
- činnosť výchovného poradcu,
- činnosť koordinátorov pre globálne vzdelávanie a environmentálnu výchovu, koordinátora pre oblasť ľudských práv, práv detí, diskrimináciu a národnostné menšiny, koordinátora

drogovej prevencie, finančnej gramotnosti, čitateľskej gramotnosti, mediálnej výchovy, informatizácie, zdravej školy, zodpovednej osoby na dohľad ochrany osobných údajov,

- odborná a metodická pripravenosť učiteľov,
- uplatňovanie zásad hodnotenia a klasifikácie,
- plnenie úloh z plánov školy, prijatých úloh a opatrení,
- úroveň školskej dokumentácie,
- dodržiavanie pracovného poriadku,
- dochádzka zamestnancov školy,
- dodržiavanie pedagogického dozoru.

Formy vnútroškolskej kontroly:

- pozorovanie, hospitácie vedením školy, vzájomné hospitácie, otvorené hodiny,
- účasť na zasadnutiach metodických orgánov školy,
- tvorba projektov,
- tvorba učebných pomôcok a ich využívanie vo výchovno-vyučovacom procese,
- práca s digitálnymi technológiami – odovzdávanie vedomostí a zručností žiakom,
- vedenie krúžkov,
- príprava na súťaže a podujatia,
- individuálny prístup k žiakom, vzťah učiteľ – žiak.

OBSAH VZDELÁVANIA

**pre prípravný, 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8. a 9. ročník
pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými
poruchami bez mentálneho postihnutia**

Učebné osnovy pre všetky ročníky sú totožné s obsahom vzdelávania štátneho vzdelávacieho programu pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami bez mentálneho postihnutia pre primárne vzdelávanie a pre nižšie stredné vzdelávanie vo všetkých predmetoch.

Školský vzdelávací program je vypracovaný na základe štátneho vzdelávacieho programu. Zvýšenú časovú dotáciu školského vzdelávacieho programu v predmetoch štátneho vzdelávacieho programu a novovytvoreného predmetu **Angličtina hrou** sme doplnili v jednotlivých ročníkoch nasledovne:

Vyučovaci predmet	Ročník										
	prípravný	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Σ
Slovenský jazyk a literatúra				1	1						2
Matematika	1										1
Technika						1	2	2	1	2	8
Rozvíjanie komunikačnej schopnosti a sociálnych zručností							1	1	1	2	5
Angličtina hrou	1	1	1								3
Voliteľné (disponibilné) hodiny	2	1	1	1	1	1	3	3	2	4	19

Novovytvorený predmet školského vzdelávacieho programu Angličtina hrou je súčasťou vzdelávacej oblasti jazyk a komunikácia. Časová dotácia predmetu je v prípravnom, prvom a druhom ročníku navýšený o jednu vyučovaciu hodinu týždenne.

Charakteristika predmetu

V posledných rokoch je jedným z ťažísk v našom školstve práve vyučovanie cudzích jazykov a záujem zo strany žiakov, či rodičov o štúdium cudzích jazykov neustále rastie. Nielen rodičia, ale aj celospoločenské požiadavky, súčasť našej krajiny v Európskej únii a jej štruktúrach si vyžaduje dobré vedomosti a komunikačné zručnosti v ovládaní cudzích jazykov. Jednou z možností, ako zabezpečiť tieto požiadavky, je skorý začiatok vyučovania cudzích jazykov. Výučba anglického jazyka v prípravnom, prvom a druhom ročníku bude prebiehať hravou formou ako príprava na vyučovanie cudzieho jazyka, ktorý podľa štátneho vzdelávacieho programu začína v treťom ročníku. Považujeme to za dôležité, pretože žiaci s poruchou autistického spektra majú problém s komunikáciou aj v rodnom jazyku.

Skorý začiatok vyučovania anglického jazyka má za **cieľ**:

- vzbudiť záujem o anglický jazyk a kultúru,
- sprostredkovať anglickú abecedu,
- používať známe základné výrazy a najzákladnejšie slovné spojenia a rozumieť im,
- predstaviť seba a iných,
- porozumieť jednoduchým otázkam a odpovedať na ne,
- využívať prevažne verbálne, ale aj neverbálne komunikačné prostriedky v kontexte každodennej komunikácie na vyjadrenie svojich osobných záujmov.
- rovnomerne podporovať jeho emocionálne, kreatívne, sociálne a kognitívne schopnosti,
- umožniť dieťaťu lepšie poznanie sveta a tým podporovať jeho sebavedomie.

Vo vyučovacom predmete Angličtina hrou budeme rozvíjať u žiakov tieto kľúčové **komunikačné kompetencie**:

- aktívne a so záujmom počúvať,
- snažiť sa porozumieť zmyslu jednotlivých komponentov komunikácie,
- dokázať určitý čas sústredene načúvať, náležite reagovať, používať vhodné argumenty,
- predstaviť seba a iných,
- porozumieť jednoduchým otázkam a odpovedať na ne,
- vyhláskovať svoje meno,
- vyjadriť svoj názor prevažne verbálnymi, ale aj neverbálnymi komunikačnými prostriedkami v kontexte každodennej komunikácie na vyjadrenie svojich osobných záujmov,
- rozoznať základné známe slová a veľmi základné frázy týkajúce sa žiaka, jeho rodiny a bezprostredného okolia,
- odpísať a prepísať jednoduché známe slová a krátke slovné spojenia,
- pozdraviť sa, rozlúčiť sa, predstaviť sa, poďakovať sa.

PRÍPRAVNÝ ROČNÍK

Vo vyučovacom predmete **matematika** sa v prípravnom ročníku zvyšuje v učebnom pláne v školskom vzdelávacom programe hodinová dotácia o jednu vyučovaciu hodinu. U väčšiny detí s poruchou autistického spektra je utváranie matematických predstáv jednou z najťažších oblastí vzdelávania, preto je potrebné venovať tejto problematike dlhší čas, najmä na precvičovanie a zdokonaľovanie učiva, ale aj z hľadiska obsahového napĺňania cieľov tohto vyučovacieho predmetu, nakoľko musí byť veľmi individualizované. Pri motivácii žiaka je potrebné vychádzať z individuality žiaka, z charakteru jeho povahy. Základy matematických predstáv sa budeme snažiť rozvíjať systematicky, permanentne, cieľavedome, komplexne, rôznymi formami a metódami, motivovať a rozvíjať tvorivosť hrou, hrovými činnosťami, didaktickými hrami, dramatizáciou. Dodržiavať zásadu názornosti, zapájať do činnosti čo najviac zmyslov, pracovať v prirodzenom prostredí s prirodzenými, skutočnými predmetmi, osobami, využívať prirodzené situácie. Využívať budeme aj demonštráciu a manipuláciu s predmetmi, uplatňovať medzipredmetové vzťahy.

Počas zvýšenej časovej dotácie si budú žiaci hravými formami precvičovať:

- Cieľavedomé rozvíjanie vnímania ako predpokladu rozvíjania pamäte, pozornosti, myslenia, reči, fantázie, kreativity.
- Rozvoj vlastností potrebných v reálnom živote - presnosť, dôslednosť, logické myslenie, úsudok, priestorová a časová predstavivosť a orientácia, schopnosť riešiť problémy.
- Vytvorenie prvotných predstáv o čísle.
- Nové matematické pojmy.
- Osvojenie si základných prvkov numerácie v obore prirodzených čísel do 10.
- Zrakovú tvarovú diskrimináciu, rozlišovanie veľkosti predmetov zrakom.
- Rozlišovanie geometrických tvarov a telies.
- Poznávanie a určovanie farieb.
- Zameriavanie pozornosti.
- Určovanie spoločných, rozdielných vlastností a vzťahov medzi predmetmi, osobami, javmi.
- Orientáciu v priestore – pred, za, nad, vedľa, blízko, ďaleko, hore, dole, vpravo, vľavo.
- Orientáciu v čase – plynutie času, pojmy teraz, predtým, potom, dnes, včera, zajtra, skôr, neskôr, odlišenie dňa a noci, kalendár prírody.
- Porovnávanie a triedenie predmetov podľa tvaru, farby, veľkosti a iných znakov.
- Priraďovanie, tvorenie dvojíc.
- Odhad množstva - veľa, málo, nič.
- Porovnávanie súborov priraďovaním – viac, menej.
- Prirodzené čísla 0 až 10 - čítanie číslic.
- Číselný rad 0 až 10.
- Určovanie poradia (najmä prvý a posledný).
- Priraďovanie čísla k množstvu.
- Počítanie predmetov v danom súbore (po jednom).
- Vytváranie súborov s daným počtom prvkov.
- Prácu so stavebnicami.
- Skladanie obrázkov z geometrických tvarov.
- Kreslenie v štvorcovej sieti.

V prípravnom ročníku je súčasťou školského vzdelávacieho programu vyučovací predmet **angličtina hrou** s časovou dotáciou jedna hodina týždenne, ktorý patrí do vzdelávacej oblasti jazyk a komunikácia, ktorá sa využije na osvojenie učiva s uplatnením aktivizujúcich vyučovacích metód a zážitkových foriem učenia, ktoré si vyžadujú väčší časový priestor. Žiaci si budú hravou formou prehľbovať učivo vo viacerých témach a oblastiach.

Angličtina hrou popri rozvoji jazykových spôsobilostí a návykov žiakov, ovplyvňuje ostatné zložky vzdelávania, podieľa sa na utváraní osobnosti, na socializácii a spoločenskom uplatnení žiakov. Vzhľadom k budúcnemu životu žiakov s poruchami autistického spektra je tento predmet veľmi dôležitý.

- **SEPTEMBER – AHOJ**
Oboznámiť žiakov s obsahom učiva, naučiť sa porozumieť pokynom v triede, vedieť sa pýtať na osobu. Úvod do anglického jazyka. Pozdrav ahoj, dovidenia. Otázka a odpoveď - Kto je to? Ja som dievča - chlapec.
- **OKTÓBER – HRAČKY**
Vedieť sa pýtať na vec, vymenovať farby, naučiť sa pomenovať obľúbenú hračku. Otázka - Čo je to? Aká je to farba? Moja obľúbená hračka.
- **NOVEMBER – ZVIERATÁ**
Naučiť sa pomenovať zvieratá v ZOO, ďalšie pozdravy a číslovky, množné číslo podstatných mien. Naučiť sa pomenovať zvieratá v ZOO, ďalšie pozdravy a číslovky 1-10, množné číslo.
- **DECEMBER – VIANOCE**
Osvojiť si slovnú zásobu s vianočnou tematikou. Naučiť sa správne pomenovať rozprávkové bytosti. Interpretácia piesne o Vianociach.
- **JANUÁR – FARMA**
Naučiť sa pomenovať domáce zvieratá. Vedieť odpovedať na otázku - Koľko? Interpretácia piesne o zvieratách.
- **FEBRUÁR – OSLAVA**
Vedieť pomenovať základné jedlá a nápoje. Použitie otázky – Koľko máš rokov? Oslava, narodeniny. Potraviny, ovocie, zelenina. Slovné spojenie: Mám rád...
- **MAREC – RODINA**
Vedieť pomenovať členov rodiny. V rozhovore vedieť použiť otázku a odpoveď – Kto je to? To je ... Osvojiť si pomenovanie miestností v dome, nábytku.
- **APRÍL – TELO**
Vedieť pomenovať časti ľudského tela. Oboznámiť sa so slovesom vedieť.
- **MÁJ – TELO POKRAČOVANIE**
Vedieť pomenovať základné oblečenie, vymenovať farby.
- **JÚN – DOPRAVA**
Osvojiť si názvy dopravných prostriedkov. Vedieť pomenovať vlastnosti predmetov.

PRVÝ ROČNÍK

V prvom ročníku je súčasťou školského vzdelávacieho programu vyučovací predmet **angličtina hrou** s časovou dotáciou jedna hodina týždenne, ktorý patrí do vzdelávacej oblasti jazyk a komunikácia, ktorá sa využije na osvojenie učiva s uplatnením aktivizujúcich vyučovacích metód a zážitkových foriem učenia, ktoré si vyžadujú väčší časový priestor. Žiaci si budú hrovou formou prehlbovať učivo vo viacerých témach a oblastiach.

Angličtina hrou popri rozvoji jazykových spôsobilostí a návykov žiakov, ovplyvňuje ostatné zložky vzdelávania, podieľa sa na utváraní osobnosti, na socializácii a spoločenskom uplatnení žiakov. Vzhľadom k budúcemu životu žiakov s poruchami autistického spektra je tento predmet veľmi dôležitý.

- **SEPTEMBER – AHOJ**
Oboznámiť žiakov s obsahom učiva, naučiť sa porozumieť pokynom v triede, vedieť sa pýtať na osobu. Úvod do anglického jazyka. Pozdrav ahoj, dovidenia. Otázka a odpoveď - Kto je to? Ja som dievča - chlapec.
- **OKTÓBER – HRAČKY**
Vedieť sa pýtať na vec, vymenovať farby, naučiť sa pomenovať obľúbenú hračku. Otázka - Čo je to? Aká je to farba? Moja obľúbená hračka.
- **NOVEMBER – ZVIERATÁ**
Naučiť sa pomenovať zvieratá v ZOO, ďalšie pozdravy a číslovky, množné číslo podstatných mien. Naučiť sa pomenovať zvieratá v ZOO, ďalšie pozdravy a číslovky 1-10, množné číslo.
- **DECEMBER – VIANOCE**
Osvojiť si slovnú zásobu s vianočnou tematikou. Naučiť sa správne pomenovať rozprávkové bytosti. Interpretácia piesne o Vianociach.
- **JANUÁR – FARMA**
Naučiť sa pomenovať domáce zvieratá. Vedieť odpovedať na otázku - Koľko? Interpretácia piesne o zvieratách.
- **FEBRUÁR – OSLAVA**
Vedieť pomenovať základné jedlá a nápoje. Použitie otázky – Koľko máš rokov? Oslava, narodeniny. Potraviny, ovocie, zelenina. Slovné spojenie: Mám rád...
- **MAREC – RODINA**
Vedieť pomenovať členov rodiny. V rozhovore vedieť použiť otázku a odpoveď – Kto je to? To je ... Osvojiť si pomenovanie miestností v dome, nábytku.
- **APRÍL – TELO**
Vedieť pomenovať časti ľudského tela. Oboznámiť sa so slovesom vedieť.
- **MÁJ – TELO POKRAČOVANIE**
Vedieť pomenovať základné oblečenie, vymenovať farby.
- **JÚN – DOPRAVA**
Osvojiť si názvy dopravných prostriedkov. Vedieť pomenovať vlastnosti predmetov.

DRUHÝ ROČNÍK

V druhom ročníku je súčasťou školského vzdelávacieho programu vyučovací predmet **angličtina hrou** s časovou dotáciou jedna hodina týždenne, ktorý patrí do vzdelávacej oblasti jazyk a komunikácia, ktorá sa využije na osvojenie učiva s uplatnením aktivizujúcich vyučovacích metód a zážitkových foriem učenia, ktoré si vyžadujú väčší časový priestor. Žiaci si budú hravou formou prehlbovať učivo vo viacerých témach a oblastiach.

Angličtina hrou popri rozvoji jazykových spôsobilostí a návykov žiakov, ovplyvňuje ostatné zložky vzdelávania, podieľa sa na utváraní osobnosti, na socializácii a spoločenskom uplatnení žiakov. Vzhľadom k budúceму životu žiakov s poruchami autistického spektra je tento predmet veľmi dôležitý.

- **SEPTEMBER – AHOJ**

Oboznámiť žiakov s obsahom učiva, naučiť sa porozumieť pokynom v triede, vedieť sa pýtať na osobu. Úvod do anglického jazyka. Pozdrav ahoj, dovidenia. Otázka a odpoveď - Kto je to? Ja som dievča - chlapec. Odpísať a prepísať jednoduché známe slová a krátke slovné spojenia.

- **OKTÓBER – HRAČKY**

Vedieť sa pýtať na vec, vymenovať farby, naučiť sa pomenovať obľúbenú hračku. Otázka - Čo je to? Aká je to farba? Moja obľúbená hračka. Odpísať a prepísať jednoduché známe slová a krátke slovné spojenia.

- **NOVEMBER – ZVIERATÁ**

Naučiť sa pomenovať zvieratá v ZOO, ďalšie pozdravy a číslovky, množné číslo podstatných mien. Naučiť sa pomenovať zvieratá v ZOO, ďalšie pozdravy a číslovky 1-10, množné číslo. Odpísať a prepísať jednoduché známe slová a krátke slovné spojenia.

- **DECEMBER – VIANOCE**

Osvojiť si slovnú zásobu s vianočnou tematikou. Naučiť sa správne pomenovať rozprávkové bytosti. Interpretácia piesne o Vianociach. Odpísať a prepísať jednoduché známe slová a krátke slovné spojenia.

- **JANUÁR – FARMA**

Naučiť sa pomenovať domáce zvieratá. Vedieť odpovedať na otázku - Koľko? Interpretácia piesne o zvieratách. Odpísať a prepísať jednoduché známe slová a krátke slovné spojenia.

- **FEBRUÁR – OSLAVA**

Vedieť pomenovať základné jedlá a nápoje. Použitie otázky – Koľko máš rokov? Oslava, narodeniny. Potraviny, ovocie, zelenina. Slovné spojenie: Mám rád... Odpísať a prepísať jednoduché známe slová a krátke slovné spojenia.

- **MAREC – RODINA**

Vedieť pomenovať členov rodiny. V rozhovore vedieť použiť otázku a odpoveď – Kto je to? To je ... Osvojiť si pomenovanie miestností v dome, nábytku. Odpísať a prepísať jednoduché známe slová a krátke slovné spojenia.

- **APRÍL – TELO**

Vedieť pomenovať časti ľudského tela. Oboznámiť sa so slovesom vedieť. Odpísať a prepísať jednoduché známe slová a krátke slovné spojenia.

- **MÁJ – TELO POKRAČOVANIE**

Vedieť pomenovať základné oblečenie, vymenovať farby. Odpísať a prepísať jednoduché známe slová a krátke slovné spojenia.

- **JÚN – DOPRAVA**

Osvojiť si názvy dopravných prostriedkov. Vedieť pomenovať vlastnosti predmetov. Odpísať a prepísať jednoduché známe slová a krátke slovné spojenia.

TRETÍ ROČNÍK

Učebné osnovy pre tretí ročník sú totožné s obsahom vzdelávania vzdelávacieho programu pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami bez mentálneho postihnutia v predmetoch anglický jazyk, matematika, informatika, prírodoveda, vlastiveda, etická výchova/náboženská výchova/náboženstvo, pracovné vyučovanie, hudobná výchova, výtvarná výchova, telesná a športová výchova, rozvíjanie komunikačnej schopnosti a sociálnych zručností a rozvíjanie grafomotorických zručností a písanie.

Zvýšená časová dotácia ŠkVP v predmete **Slovenský jazyk a literatúra v jazykovej zložke písanie** o jednu vyučovaciu sa využije na opakovanie a precvičovanie učiva, na zlepšenie úhladnosti písomného prejavu, optimalizáciu veľkosti písma, zrýchlenie tempa písania, dodržiavanie určenej grafickej úpravy písaného textu. Zrýchľovanie písania možno nacvičovať opakovaným zápisom toho istého slova do jedného až troch riadkov. Zmenšovanie písma možno nacvičovať tak, že žiak najskôr napíše text svojou obvyklou veľkosťou písma do každého druhého riadku. Do vynechaného riadku napíše text menším písmom. V prípade, že žiak používa písmená písanej abecedy, riadi sa tromi pomocnými linajkami. Pri odpisovaní, resp. prepisovaní textu s odlišnou grafickou úpravou (riekanky, básne) je potrebné dbať na dodržiavanie určeného postupu od ľavého okraja, ktorý môže byť väčší ako pri bežnom písaní do zošita. Na rozvíjanie jemnej motoriky a grafomotoriky spojenej s tvorivým písaním slúži striedanie činnosti - vystrihovanie obrázkov alebo fotografií z nepotrebných časopisov, pracovných listov, ich nalepovanie na podložku a tvorenie a dopisovanie nadpisov k vystrihnutým obrázkom.

V treťom ročníku sa budeme zameriavať, precvičovať a upevňovať:

- spevňovacie a uvoľňovacie cviky prstov a rúk, vrátane celého tela,
- uvoľňujúce riadené čmáranie veľkých tvarov na vertikálnej a horizontálnej podložke
- odpisovanie slov do riadku,
- odpisovanie súvislého textu - na seba nadväzujúce vety, krátky príbeh,
- odpisovanie a prepis textu účelne členeného do riadkov (rýmové riekanky),
- odpisovanie slov z tabule,
- vpisovanie vynechaného slova do vymedzených medzier,
- tvorenie a písanie nadpisu k obrázkom vlastnoručne vystrihnutým a nalepeným na podložku, využitie rôznych druhov písma, farieb (pastelky, fixky...).

ŠTVRTÝ ROČNÍK

Učebné osnovy pre štvrtý ročník sú totožné s obsahom vzdelávania vzdelávacieho programu pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami bez mentálneho postihnutia v predmetoch anglický jazyk, matematika, informatika, prírodoveda, vlastiveda, etická výchova/náboženská výchova/náboženstvo, pracovné vyučovanie, hudobná výchova, výtvarná výchova, telesná a športová výchova, rozvíjanie komunikačnej schopnosti a sociálnych zručností a rozvíjanie grafomotorických zručností a písanie.

Vo vyučovacom predmete **Slovenský jazyk a literatúra v jazykovej zložke písanie** sa zvyšuje ŠkVP hodinová dotácia o jednu hodinu. V rámci posilnenej časovej dotácie bude vyučovanie zamerané na zlepšenie úhladnosti písma, zvýšenie rýchlosti písania dobre čitateľného, žiakom preferovaného typu písma – písaného, tlačeneho alebo paličkového, na využívanie rôznych štruktúr textu podľa účelu, rozvíjanie schopnosti kreatívneho písania, rozvíjanie schopnosti vedieť využiť písanie ako prostriedok sociálnej komunikácie. Pri rozvíjaní písania je potrebné zamerať sa na upevňovanie úhladnosti písma a grafickej úpravy pri zvýšenej rýchlosti odpisovania textu, nepoužívať škrtenie, členiť text. Postupne zaradzovať činnosti zamerané na vytváranie zručností a rozvíjanie schopností, ktoré žiak potrebuje pri písomnej interpersonálnej komunikácii a ktoré sú súčasťou bežných sociálnych zručností. Pri vypĺňaní formulárov je dôležité naučiť žiaka podľa dispozícií formulára vopred odhadnúť veľkosť písma, možnosť použitia skratiek a pod. Počas vyučovacej hodiny aspoň jedenkrát zaradiť telovýchovnú chvíľku – strečingové cviky na uvoľnenie svalstva rúk a prstov, cviky vedúce k zlepšovaniu držania tela, a to v časti hodiny podľa vlastného uváženia.

Pri plnení cieľov pri rozvíjaní písania budeme pozornosť zameriavať najmä na:

- upevňovanie tvarov písmen, ktoré zaručia čitateľnosť písma,
- dodržiavanie rovnakej veľkosti písmen počas písania uceleného textu,
- upriamovanie žiakovej pozornosti na dodržiavanie rovnomernej primeranej vzdialenosti medzi slovami pri ich písaní do riadku,
- zapisovanie dátumu,
- písanie adres na pohľadnicu, obálku,
- písanie textu na pohľadnicu, písanie listu,
- vypĺňanie jednoduchého formuláru,
- zaznamenávanie informácií na osobné účely – diár, kalendár...,
- zapisovanie postupov činností určených slovne, alebo s vizuálnou podporou-obrázkami so zaznamenaným postupom príslušnej činnosti,
- zapisovanie udalostí týkajúcich sa samotného žiaka, s využitím priamej reči s úvodzovkami,
- písanie e-mailov na sprostredkovanie zaslania odkazu, informácie...,
- písanie krátkych správ pomocou mobilného telefónu,
- nácvik písania tlačeneho alebo paličkového písma,
- vpisovanie údajov do formulárov tlačným alebo paličkovým písmom.

PIATY ROČNÍK

Učebné osnovy pre piaty ročník sú totožné s obsahom vzdelávania vzdelávacieho programu pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami bez mentálneho postihnutia v predmetoch slovenský jazyk a literatúra, anglický jazyk, matematika, informatika, biológia, dejepis, geografia, etická výchova/náboženská výchova, hudobná výchova, výtvarná výchova, telesná a športová výchova, rozvíjanie komunikačnej schopnosti a sociálnych zručností.

Posilnenie časovej dotácie o jednu vyučovaciu hodinu vo vyučovacom predmete **technika** zmení kvalitu získaných spôsobilostí žiakov, prispeje k rozvoju ich schopností a zručností. Vyučovací predmet technika je vo výchovno-vzdelávacom procese zaradený do vzdelávacej oblasti štátneho vzdelávacieho programu Človek a svet práce. Realizuje sa v čo najväčšej miere v prirodzených podmienkach, v situáciách, v ktorých bude žiak danú činnosť v reálnom živote vykonávať. Je neoddeliteľnou súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu žiakov s poruchami autistického spektra. Zameriava sa na rozvíjanie manuálnych zručností a návykov, jemnej motoriky, pozitívneho vzťahu k práci. Podporuje všestranný rozvoj žiakov, ovplyvňuje rozvoj ich motoriky vytváraním pracovných zručností, spolupôsobí na zvyšovanie ich rozumovej úrovne, vytvára kladný vzťah k práci, je prípravou pre potreby praktického života v rodine a spoločnosti.

Počas navýšenej hodinovej dotácie predmetu technika žiaci:

- rozlíšia a bezpečne použijú prírodné a technické materiály, nástroje, náradie a zariadenia;
- si osvoja dodržiavanie stanovených pravidiel a adaptujú sa na zmenené alebo nové úlohy a pracovné podmienky;
- experimentujú s nápadmi, materiálmi, technológiami a technikami;
- si vytvoria vhodné návyky pre rodinný život;
- pociťujú zodpovednosť za svoje zdravie, ľudské vzťahy a financie ako aj za pohodlie a bezpečnosť v ich bezprostrednom okolí;
- cítia zodpovednosť za kvalitu svojich i spoločných výsledkov práce;
- si osvoja základné pracovné zručnosti a návyky z rôznych pracovných oblastí, organizujú a plánujú prácu, používajú vhodné nástroje, náradie a pomôcky pri práci i v bežnom živote;
- vytrvalo a sústavne plnia základné úlohy, uplatňujú tvorivosť a vlastné nápady pri pracovnej činnosti a pri vynakladaní úsilia na dosiahnutie kvalitného výsledku;
- si vytvoria nový postoj a hodnoty vo vzťahu k práci človeka a životnému prostrediu;
- chápu prácu a pracovné činnosti ako príležitosti na sebarealizáciu, sebaaktualizáciu a na rozvíjanie podnikateľského myslenia;
- sa orientujú v rôznych odboroch ľudskej činnosti, formách fyzickej i duševnej práce, osvoja si potrebné poznatky a zručnosti významné na možnosti uplatnenia, na voľbu vlastného profesijného zamerania a na ďalšiu profesijnú a životnú orientáciu.

Predmet technika popri rozvoji pracovných spôsobilostí a návykov žiakov, ovplyvňuje ostatné zložky vzdelávania, podieľa sa na utváraní osobnosti, na socializácii a spoločenskom uplatnení žiakov. Nepriamo rozvíja reč a potrebu komunikácie medzi vyučujúcim a žiakom, aj medzi žiakmi navzájom. Vedie k vytváraniu spolupráce, priateľstva, k osvojovaniu si kultúrnych návykov, základov hygieny a bezpečnosti pri práci.

Vzhľadom k profesijnej orientácii a k budúcnemu životu žiakov s poruchami autistického spektra je tento predmet veľmi dôležitý. Všetky manuálne činnosti, ktoré sa v škole naučia, budú uplatňovať aj v ďalšom živote. Je potrebné neustále precvičovať a upevňovať:

- samoobslužné činnosti: opakovanie činností a postupov potrebných pri osobnej hygiene,
- práce v domácnosti: šitie jednoduchých stehov,

- práce v dielni: práce s drobným materiálom – triedenie, priraďovanie, porovnávanie, ukladanie predmetov a rôznych materiálov, navíjanie vlny a špagátov, viazanie uzla a mašličky, práce s papierom – oblepovanie predmetov papierom, práce s drevom – opracovanie dreva brúsnyim papierom, úprava dreva pilníkom, zatĺkanie a vyťahovanie klincov,
- montážne a demontážne práce: zostavovanie modelov stavebníc spájaním a skrutkovaním,
- pestovateľské práce: pestovanie kvetín, pletie záhonov, rýľovanie, hrabanie a kolíkovanie pôdy.

Pri všetkých činnostiach u žiakov s autizmom alebo pervazívnymi vývinovými poruchami bez mentálneho postihnutia je potrebné uplatňovať individuálny prístup a špecifických výchovno-vzdelávacích foriem a metód vyučovania.

ŠIESTY ROČNÍK

Učebné osnovy pre šiesty ročník sú totožné s obsahom vzdelávania vzdelávacieho programu pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami bez mentálneho postihnutia v predmetoch slovenský jazyk a literatúra, anglický jazyk, matematika, informatika, fyzika, biológia, dejepis, geografia, občianska náuka, etická výchova/náboženská výchova, hudobná výchova, výtvarná výchova, telesná a športová výchova.

Vyučovací predmet **technika** je vo výchovno-vzdelávacom procese zaradený do vzdelávacej oblasti štátneho vzdelávacieho programu Človek a svet práce.

Počas navýšenej hodinovej dotácie predmetu technika žiaci:

- rozlíšia a bezpečne použijú prírodné a technické materiály, nástroje, náradie a zariadenia;
- si osvoja dodržiavanie stanovených pravidiel a adaptujú sa na zmenené alebo nové úlohy a pracovné podmienky;
- experimentujú s nápadmi, materiálmi, technológiami a technikami;
- si vytvoria vhodné návyky pre rodinný život;
- pociťujú zodpovednosť za svoje zdravie, ľudské vzťahy a financie ako aj za pohodlie a bezpečnosť v ich bezprostrednom okolí;
- cítia zodpovednosť za kvalitu svojich i spoločných výsledkov práce;
- si osvoja základné pracovné zručnosti a návyky z rôznych pracovných oblastí, organizujú a plánujú prácu, používajú vhodné nástroje, náradie a pomôcky pri práci i v bežnom živote;
- vytrvalo a sústavne plnia základné úlohy, uplatňujú tvorivosť a vlastné nápady pri pracovnej činnosti a pri vynakladaní úsilia na dosiahnutie kvalitného výsledku;
- si vytvoria nový postoj a hodnoty vo vzťahu k práci človeka a životnému prostrediu;
- chápu prácu a pracovné činnosti ako príležitosti na sebarealizáciu, sebaaktualizáciu a na rozvíjanie podnikateľského myslenia;
- sa orientujú v rôznych odboroch ľudskej činnosti, formách fyzickej i duševnej práce, osvoja si potrebné poznatky a zručnosti významné na možnosti uplatnenia, na voľbu vlastného profesijného zamerania a na ďalšiu profesijnú a životnú orientáciu.

Zvýšenie časovej dotácie ŠkVP v predmete technika o dve vyučovacie hodiny bude využité na prehĺbenie a utvrdenie učiva pre potreby praktického života najmä v týchto oblastiach:

- samoobslužné činnosti: opakovanie činností, postupov potrebných pri osobnej hygiene, umývanie zubov, používanie hrebeňa, rozlíšenie čistých a špinavých predmetov,
- práce v domácnosti: odkladanie predmetov, skladanie šiat, umývanie podlahy, obsluhovanie bežných audio a video zariadení, navliekanie nite do ihly, viazanie uzla, šitie a vyšívanie, umývanie a utieranie riadu, príprava jednoduchých pokrmov a nápojov, umývanie ovocia a zeleniny, obsluha elektrickej varnej kanvice,
- práce v dielni: práce s drobným materiálom – triedenie a ukladanie predmetov, navíjanie a namotávanie vlny a špagátov, splietanie vlny a špagátov, práce s papierom - strihanie, trhanie, lepenie, skladanie a prekladanie papiera, rozkladanie a skladanie škatúl, oblepovanie predmetov papierom, šitie jednoduchých stehov so zdvojenou niťou na kartón, práce s drevom – opracovanie povrchov mäkkého a tvrdého dreva brúsnym papierom, zhotovenie krmidiel pre vtáčky s pomocou učiteľa,
- montážne a demontážne práce: spájanie špagdíl, drievok a konárikov drôtom a špagátom, zostavovanie stavebníc spájaním a skrutkovaním, skladanie puzzle a mozaiky,
- pestovateľské práce: starostlivosť o izbové rastliny, rýľovanie a hrabanie, siatie semien do riadkov a jamiek, pestovanie kvetín, pletie záhonov.

Posilnenie časovej dotácie o jednu vyučovaciu hodinu v šiestom ročníku vo vyučovacom predmete **rozvíjanie komunikačnej schopnosti a sociálnych zručností** zmení kvalitu získaných spôsobilostí žiakov. Vyučovací predmet rozvíjanie komunikačnej schopnosti a sociálnych zručností je vo výchovno-vzdelávacom procese zaradený do vzdelávacej oblasti štátneho vzdelávacieho programu Špeciálnopedagogická podpora. Edukačná činnosť bude zameraná na rozvoj komunikačných schopností smerujúca k tomu, aby pripravila žiakov do praktického života v čo najväčšej možnej miere (učiť sa vyjadriť čo mám rád – nemám rád, učiť sa vyjadriť špecifické pocity, učiť sa uvedomovať si svoje vonkajšie znaky, učiť sa vnímať rovesnícke trendy v úprave zovňajšku, učiť sa udržať tajomstvo, resp. zamlčať niektoré informácie, rozširovať vedomosti a praktické zručnosti z oblasti dodržiavania osobnej hygieny). Vo výchovno-vzdelávacom procese si žiaci budú rozvíjať svoju komunikačnú schopnosť a sociálne zručnosti prostredníctvom:

- práce s logopedickými listami,
- nacvičovania rôznych spôsobov adekvátneho vyjadrovania vzťahu žiaka k činnosti,
- rozširovania slovnnej zásoby – v situáciách, ktoré sú príjemné pomenovať prežívané emócie, v opačných situáciách vyjadrovať opačné emócie,
- hrania rôznych hier na precvičovanie rozpoznávania a správneho pomenovania prežívaného emocionálneho stavu,
- hrania rôznych hier na postreh a primeranosť úpravy zovňajšku vzhľadom na rôzne situácie, upozorňovať na prvky zovňajšku, ktoré sú pre rovesníkov bežné a súvisia s trendmi,
- precvičovania situácií, v ktorých sa zdôrazní dôvernosť nejakej informácie a potreba zamlčať ju (nepovedať všetko – čo neznamena, že je to klamstvo, rozpoznávať situácie, v ktorých je potrebné niečo zamlčať, aby sme sa vyhli ublíženiu niekomu ap.)
- zaraďovania informácií o udržiavaní osobnej hygieny a konkrétnom postupe a zásadách (učiť na základe týždenného harmonogramu povinností – ak je to potrebné, vizualizovať a rozkrokovat' jednotlivé postupy). Dávať do súvislosti udržiavanie osobnej hygieny s reakciami rovesníkov na žiaka.
- využívanie terapií podporujúcich rozvoj komunikačných schopností – muzikoterapia, dramaterapia, arteterapia, Snoezelen, Trampolining ..., práce so súborom obrázkových fotografií, práce s IKT technológiami.

Cieľom špecifického vyučovacieho predmetu rozvíjanie komunikačnej schopnosti a sociálnych zručností je vytvorenie, resp. rozvíjanie komunikačnej schopnosti s atribútmi prostredku vyjadrovania potrieb, nadväzovania kontaktov, ako aj výmeny informácií a vo vyšších ročníkoch resp. v prípade menšej miery autizmu aj vyjadrovanie vlastných emocionálnych stavov a ich „čítanie“ zo správania iných ľudí a najmä následná schopnosť prispôsobenia vlastného správania vnímaným informáciám verbálneho aj neverbálneho charakteru.

Ciele je možno dosiahnuť používaním správnych foriem komunikácie: verbálnej alebo alternatívnej, alebo augmentatívnej. Pri výbere správnych spôsobov komunikácie treba zohľadniť, aký je stupeň motivácie dieťaťa komunikovať, aký je repertoár neverbálneho komunikačného správania dieťaťa, aká je kognitívna úroveň dieťaťa, aké má dieťa problémové správanie, ktoré je potrebné brať do úvahy pri výbere komunikačného systému.

Cieľom nie je za jeden školský rok zvládnuť ciele jedného ročníka, ale zvoliť ciele takého ročníka v tomto predmete, ktoré žiak môže dosiahnuť, na ktoré má vývinové predpoklady, v jeho vlastnom, individuálnom tempe, sprostredkované špecifickými formami, metódami a prostriedkami, ktoré sú jedinečné pre každého žiaka s autizmom alebo inými pervazívnymi vývinovými poruchami bez mentálneho postihnutia.

SIEDMY ROČNÍK

Učebné osnovy pre siedmy ročník sú totožné s obsahom vzdelávania vzdelávacieho programu pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami bez mentálneho postihnutia v predmetoch slovenský jazyk a literatúra, anglický jazyk, matematika, informatika, fyzika, chémia, biológia, dejepis, geografia, občianska náuka, etická výchova/náboženská výchova, hudobná výchova, výtvarná výchova, telesná a športová výchova.

Vo vyučovacom predmete **technika** sa zvyšuje v učebnom pláne ŠkVP hodinová dotácia o dve vyučovacie hodiny. Vyučovací predmet pracovné vyučovanie je vo výchovnovzdelávacom procese zaradený do vzdelávacej oblasti štátneho vzdelávacieho programu Človek a svet práce. Predmet pracovné vyučovanie je neoddeliteľnou súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu žiakov s poruchami autistického spektra.

Počas navýšenej hodinovej dotácie predmetu technika žiaci:

- rozlíšia a bezpečne použijú prírodné a technické materiály, nástroje, náradie a zariadenia;
- si osvoja dodržiavanie stanovených pravidiel a adaptujú sa na zmenené alebo nové úlohy a pracovné podmienky;
- experimentujú s nápadmi, materiálmi, technológiami a technikami;
- si vytvoria vhodné návyky pre rodinný život;
- pociťujú zodpovednosť za svoje zdravie, ľudské vzťahy a financie ako aj za pohodlia a bezpečnosť v ich bezprostrednom okolí;
- cítia zodpovednosť za kvalitu svojich i spoločných výsledkov práce;
- si osvoja základné pracovné zručnosti a návyky z rôznych pracovných oblastí, organizujú a plánujú prácu, používajú vhodné nástroje, náradie a pomôcky pri práci i v bežnom živote;
- vytrvalo a sústavne plnia základné úlohy, uplatňujú tvorivosť a vlastné nápady pri pracovnej činnosti a pri vynakladaní úsilia na dosiahnutie kvalitného výsledku;
- si vytvoria nový postoj a hodnoty vo vzťahu k práci človeka a životnému prostrediu;
- chápu prácu a pracovné činnosti ako príležitosti na sebarealizáciu, sebaaktualizáciu a na rozvíjanie podnikateľského myslenia;
- sa orientujú v rôznych odboroch ľudskej činnosti, formách fyzickej i duševnej práce, osvoja si potrebné poznatky a zručnosti významné na možnosti uplatnenia, na voľbu vlastného profesijného zamerania a na ďalšiu profesijnú a životnú orientáciu.

Zameriava sa na rozvíjanie pracovných zručností a s cieľom samostatne vykonávať osobnú hygienu a samoobsluhu, vykonávať základné pracovné činnosti v domácnosti, poznať vlastnosti papiera a textilu, vedieť s nimi pracovať, osvojiť si základné pracovné zručnosti pri práci s drevom, osvojiť si základné pracovné zručnosti potrebné pri pestovateľských prácach. Žiaci budú opakovať, upevňovať a prehlbovať učivo v tematických celkoch:

- samoobslužné činnosti (samostatné umývanie rúk, tváre, vlasov, čistenie zubov a nechťov, samostatné používanie WC, toaletného papiera, vreckovky, česanie a upravovanie vzhľadu, samostatné obliekanie a vyzliekanie, samostatné stolovanie),
- práce v domácnosti (udržiavanie poriadku, utieranie prachu, zemetanie, vysávanie, vetranie, ustielanie postele, prišívanie gombíka, patentky, háčika, predný a zadný steh, nakupovanie, ošetrovanie drobných poranení, samostatné prestieranie k stolovaniu, samostatné odkladanie riadu po stolovaní, umývanie, utieranie a odkladanie riadu, uskladňovanie potravín, krájanie chleba, umývanie, čistenie a krájanie zeleniny, príprava jednoduchých nápojov, používanie elektrickej varnej kanvice, používanie otvárača na konzervy, príprava jednoduchých zdravých jedál, nátierok a šalátov, varenie zemiakov, párkov, jednoduchej

polievky, kaší pudingov, dodržiavanie bezpečnosti v domácnosti a hygieny pri práci v kuchyni),

- práce v dielni (práce s drobným materiálom, práce s papierom, práce s textilom, práce s drevom, montážne a demontážne práce),
- pestovateľské práce (polievanie izbových rastlín, príprava záhonov na siatie, siatie, hnojenie, pletie, polievanie a okopávanie záhonov, pestovanie kvetín a zeleniny, zber úrody).

Pri všetkých činnostiach u žiakov s autizmom alebo pervazívnymi vývinovými poruchami bez mentálneho postihnutia je potrebné uplatňovať individuálny prístup a špecifické výchovno-vzdelávacie formy a metódy vyučovania.

Zvýšená časová dotácia ŠkVP v predmete **rozvíjanie komunikačnej schopnosti a sociálnych zručností** o jednu vyučovaciu sa využije na zlepšovanie porozumenia verbálnych pokynov prostredníctvom názorných ukážok každodenným viacnásobným opakovaním. Žiaci si budú úroveň porozumenia zvyšovať prostredníctvom činností spojených s reguláciou vlastného správania inštrukciami učiteľa, rozvíjaním schopností žiadať si informácie od iných sociálne prijateľným spôsobom. Veľká pozornosť bude venovaná činnostiam spojených s vyjadrením svojich bežných pocitov a želaní ale aj svojich špecifických pocitov a špecifických potrieb, rozširovaniu vedomostí a praktických zručností z oblasti dodržiavania osobnej hygieny. Žiaci sa budú učiť rozlišovať dôležitosť informácií a ich rozširovanie (napr. vedieť udržať tajomstvo, súkromnú informáciu a pod.), používať učebné pomôcky na rozvíjanie komunikácie získané z projektov – Šimonove pracovné listy, maňušky, kostýmové čiapky a iné didaktické materiály. Predmet Rozvíjanie komunikačnej schopnosti a sociálnych zručností má pre budúci život žiakov s poruchami autistického spektra veľký význam. Porozumenie ľuďom okolo nás, ale aj schopnosť vyjadriť svoju požiadavku, vyjadriť svoje pocity a názory sa budeme snažiť rozvíjať aj prostredníctvom návštev rôznych kultúrnych podujatí, výstav, besied. Budeme sa zúčastňovať rôznych podujatí, ktoré organizujú špeciálne školy v našom kraji – tvorivé dielne, recitačné, výtvarné a športové súťaže...

Zameriavať sa budeme predovšetkým na rozvíjanie komunikácie v činnostiach, ktoré budú žiaci potrebovať pre praktické fungovanie v budúcom živote:

- samostatnejšie uplatňovať hygienické návyky súvisiace s dospievaním,
- rozvíjať domáce zručnosti a integračné schopnosti žiaka podľa jeho individuálnej kapacity, životného štýlu rodiny a prostredia v ktorom žije,
- rozvíjať schopnosť vyjadriť čo má žiak rád, čo nemá rád,
- rozvíjať schopnosť vyjadriť špecifické pocity,
- rozvíjať schopnosť vyjadriť svoje potreby a želania,
- vedieť poskytnúť osobné údaje o sebe a o rodine,
- vyjadriť, pomenovať a komentovať prežívané pozitívne aj negatívne emócie,
- predvádzať rôzne životné situácie, analyzovať pocity, ktoré ich môžu sprevádzať, analyzovať ich príčiny a precvičovať adekvátne reakcie na ne (vrátane mimiky, gestikulácie, očného kontaktu a pod.)
- upriamiť pozornosť na rozličné prvky zovňajšku, ktoré sú bežné pre rovesníkov a ktoré súvisia s trendmi v móde, umení...

ÔSMY ROČNÍK

Učebné osnovy pre ôsmy ročník sú totožné s obsahom vzdelávania vzdelávacieho programu pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami bez mentálneho postihnutia v predmetoch slovenský jazyk a literatúra, anglický jazyk, matematika, informatika, fyzika, chémia, biológia, dejepis, geografia, občianska náuka, etická výchova/náboženská výchova, hudobná výchova, výtvarná výchova, telesná a športová výchova.

Vyučovací predmet **technika** je vo výchovno-vzdelávacom procese zaradený do vzdelávacej oblasti štátneho vzdelávacieho programu Človek a svet práce. Na vyučovaní sa budeme snažiť upevňovať najmä samostatnosť žiakov v rôznych činnostiach. Ak to bude potrebné poskytneme žiakovi nevyhnutnú pomoc individuálnou formou s potrebnou mierou. Pri výučbe je dôležité, aby sme žiaka za správne vykonanú činnosť pochválili, hoci aj za splnenie čiastkovej úlohy, formou ktorú žiak chápe. Nie je tak podstatné množstvo osvojeného učiva, ale to, do akej miery vie žiak osvojené učivo využívať v praktickom živote. Mimoriadnu pozornosť je potrebné venovať bezpečnosti pri práci.

Počas navýšenej hodinovej dotácie predmetu technika si budú žiaci upevňovať:

Všeobecné (univerzálne) kompetencie:

1. schopnosť riešiť problém, schopnosť uplatňovať tvorivé nápady vo svojej práci,
2. schopnosť preberať zodpovednosť, schopnosť byť samostatným, schopnosť hodnotiť a vyjadrovať vlastný názor,
3. schopnosť sebapoznania a seba hodnotenia v smere vlastnej profesijnej orientácie,
4. schopnosť flexibilne reagovať na zmeny na trhu práce v snahe čo najlepšie sa uplatniť.

Pracovné kompetencie:

- používa bezpečné a účinné materiály, nástroje a vybavenie, dodržiava stanovené pravidlá, plní povinnosti a záväzky, adaptuje sa na zmenené alebo nové pracovné podmienky
- pristupuje k výsledkom pracovnej činnosti nielen z hľadiska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a spoločenského významu, ale i z hľadiska ochrany svojho zdravia i zdravia druhých, ochrany životného prostredia i ochrany kultúrnych a spoločenských hodnôt
- využíva znalosti a skúsenosti získané v jednotlivých vzdelávacích oblastiach v záujme vlastného rozvoja i svojej prípravy na budúcnosť, robí podložené rozhodnutia o ďalšom svojom vzdelávaní a profesionálnom raste
- orientuje sa v základných aktivitách ktoré bude potrebovať k uskutočneniu podnikateľského zámeru a k jeho realizácii, chápe podstatu, cieľ a riziko podnikania, rozvíja svoje podnikateľské myslenie

Zvýšenie časovej dotácie ŠkVP v predmete technika o jednu vyučovaciu hodinu bude využité na prehĺbenie a utvrdenie učiva pre potreby praktického života najmä v týchto oblastiach:

- samoobslužné činnosti – opakovanie činností, postupov potrebných pri osobnej hygiene, umývanie zubov, používanie hrebeňa, rozlíšenie čistých a špinavých predmetov, samostatné vyzliekanie a obliekanie odevov, obúvanie a vyzúvanie, samostatné používanie príboru,
- rozvoj jemnej motoriky – tvarovanie modelovacej hmoty, listovanie v knihe po jednom liste, skladanie puzzle a jednoduchých skladačiek, navliekanie a ukladanie rôznych drobných predmetov...
- práce v domácnosti – odkladanie predmetov, skladanie šiat, umývanie podlahy, obsluhovanie bežných audio a video zariadení, navliekanie nite do ihly, viazanie uzla, šitie a vyšívanie, umývanie a utieranie riadu, príprava jednoduchých pokrmov a nápojov, čistenie, umývanie a krájanie ovocia a zeleniny, obsluha elektrickej varnej kanvice, bezpečné

- používanie elektrických spotrebičov a náradia v kuchyni, nakupovanie s pomocou, ošetrovanie drobných poranení, natieranie pečiva, uskladňovanie potravín,
- práce v dielni: práce s drobným materiálom – triedenie a ukladanie predmetov, navíjanie a namotávanie vlny a špagátov, splietanie vlny a špagátov, práce s papierom - strihanie, trhanie, lepenie, skladanie, prekladanie, nalepovanie a zlepovanie papiera, rozkladanie, skladanie a balenie škatúľ, oblepovanie predmetov papierom, šitie jednoduchých stehov na textil, vyšívanie, prišívanie gombíkov, práce s drevom – opracovanie povrchov mäkkého a tvrdého dreva brúsny papierom, pílenie dreva pílkou, zhotovenie krmidiel pre vtáčiky s pomocou učiteľa,
 - montážne a demontážne práce: spájanie špagdli, drievok a konárikov drôtom a špagátom, zostavovanie stavebníc spájaním a skrutkovaním, skladanie puzzle a mozaiky,
 - pestovateľské práce: starostlivosť o izbové rastliny, rýľovanie a hrabanie, siatie semien do riadkov a jamiek, pestovanie kvetín, pletie a okopávanie záhonov, zber úrody.

Posilnenie časovej dotácie o jednu vyučovaciu hodinu v ôsmom ročníku vo vyučovacom predmete **rozvíjanie komunikačnej schopnosti a sociálnych zručností** zmení kvalitu získaných spôsobilostí žiakov. Vyučovací predmet Rozvíjanie komunikačnej schopnosti a sociálnych zručností je vo výchovno-vzdelávacom procese zaradený do vzdelávacej oblasti štátneho vzdelávacieho programu Špeciálnopedagogická podpora. Edukačná činnosť bude zameraná na rozvoj komunikačných schopností smerujúca k tomu, aby pripravila žiakov do praktického života v čo najväčšej možnej miere. Vo výchovno-vzdelávacom procese si žiaci budú rozvíjať svoju komunikačnú schopnosť a sociálne zručnosti prostredníctvom práce s logopedickými listami, práce s logopedickými výukovými programami na rozvoj výslovnosti, rozširovania slovnej zásoby v spolupráci s logopédom, práce s pracovnými listami na rozvoj myslenia a reči, využívania didaktických hier zameraných na rozvoj reči, využívania komunikačných systémov – piktogramy, globálna metóda, systém TEACH, sociálne čítanie, využívania terapií podporujúcich rozvoj komunikačných schopností – muzikoterapia, dramaterapia, arteterapia, Snoezelen, Trampolining ..., novo zakúpených učebných pomôcok na rozvíjanie komunikácie ale aj pomôcok získaných z euro – projektov a pomôcok, ktoré zhotovili učitelia. Vo výchovno-vzdelávacom procese sa budeme snažiť naučiť žiakov akceptovať osobný priestor učiteľov a spolužiakov, dokázať sa podeliť s dospelými, podeliť sa s rovesníkmi, rozvíjať pozornosť na vonkajšie prejavy emócií ľudí, identifikovať a rozlišovať medzi známymi a rodinou, povedať len primerané/vhodné poznámky/informácie iným – podľa vzťahu k nim, rozoznávať, čo je nevhodné zo strany iných ľudí, dokázať sa spriatelíť na základe spoločných záujmov, dokázať vyjadriť realistické postoje: Môžem, som..., prijímať pochvalu s hrdosťou, akceptovať kritiku bez mrzutostí a nevhodných reakcií, vedieť sa vyrovnáť s primeranou formou odmietnutia.

Do vyučovacieho procesu sa budeme snažiť aplikovať rôzne formy a metódy zážitkového učenia, prostredníctvom ktorých žiaci:

- porozumejú vonkajším prejavom emócií, napr. nácvik porozumenia na fotografiách tvárí rôznych ľudí, ktorí vyjadrujú rôzne emócie,
- porozumejú emóciám naživo – identifikácia a pomenovávanie emocionálnych prejavov pri reálnom predstieraní ap.,
- precvičia si vhodné formy odmietnutia v situáciách, kedy sú pre žiaka sociálne nepríjemné, dokážu slušne niečo alebo niekoho odmietnuť, rozlišovať rodinu, blízkych a cudzích osôb v týchto súvislostiach,
- dokážu vyhľadať skutočné atribúty priateľstva na základe odpozorovaných vzťahov z blízkeho sociálneho prostredia žiaka, motivovať sa k vytváraniu priateľstiev na základe spoločných záujmov,
- dokážu prijať kritiku a odmietnutie, rovnako ako aj pochvaly v určitých situáciách.

DEVIATY ROČNÍK

Učebné osnovy pre deviaty ročník sú totožné s obsahom vzdelávania vzdelávacieho programu pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami bez mentálneho postihnutia v predmetoch slovenský jazyk a literatúra, anglický jazyk, matematika, fyzika, chémia, biológia, dejepis, geografia, občianska náuka, etická výchova/náboženská výchova, výtvarná výchova, telesná a športová výchova.

Vo vyučovacom predmete **technika**, ktorý je zaradený do vzdelávacej oblasti štátneho vzdelávacieho programu Človek a svet práce sa zvyšuje v učebnom pláne ŠkVP hodinová dotácia o dve vyučovacie hodiny, počas ktorých si budú žiaci opakovať, prehľbovať a upevňovať učiva predmetu všetkých ročníkov. Okrem toho sa budeme snažiť o to, aby si žiaci osvojili čo najväčšiu mieru samostatnosti pri základných hygienických a stravovacích návykoch, samoobslužných zručnostiach, pri vykonávaní základných pracovných činností v domácnosti.

Zvýšená časová dotácia ŠkVP v predmete **rozvíjanie komunikačnej schopnosti a sociálnych zručností** o dve vyučovacie hodiny sa využije na upevnenie schopnosti identifikovať emocionálne potreby iných ľudí a vyjadriť vlastné emocionálne potreby, uvažovať o pocitoch iných ľudí, uvedomovať si, že nemožno byť fyzicky a verbálne ohrozovaný, uvedomovať si, že „moje veci“ nemôže zobrať druhá osoba, uvedomovať si právo na svoj osobný priestor, v ktorom nemožno byť v ohrození, uvedomovať si právo vyjadriť svoj vlastný názor na čokoľvek, uvedomovať si, že bez dovolenia sa nemôže nikto dotýkať častí tela druhého človeka, uvedomovať si, že zodpovední dospelí alebo skupiny zvolených ľudí majú právo stanovovať pravidlá, ktoré musia ostatní rešpektovať. Uvedené ciele sa budeme snažiť dosahovať prostredníctvom aplikácie netradičných, zážitkových foriem a metód do výchovnovzdelávacieho procesu – najmä tvorivej dramatiky, inscenačných metód, skupinového vyučovania, metódy viacnásobného opakovania informácie, metódy zapojenia viacerých kanálov do prijímania informácie, metód intenzívnej spätnej väzby, metódy pozitívneho posilňovania, metódy individuálneho prístupu.

Edukačná činnosť v rozvíjaní komunikačných schopností bude smerovať k tomu, aby pripravila žiakov do praktického života v čo najväčšej možnej miere. Vyučovacím predmetom rozvíjanie komunikačnej schopnosti a sociálnych zručností je vo výchovno-vzdelávacom procese zaradený do vzdelávacej oblasti štátneho vzdelávacieho programu Špeciálnopedagogická podpora. Stanovené ciele sa budeme snažiť dosahovať spôsobmi, ktoré čo najviac zodpovedajú individuálnym možnostiam a schopnostiam žiaka. Využívať budeme žiakmi preferované aktivity a zároveň vychádzať z prirodzených možností sociálneho a komunikačného prostredia školy a rodiny žiaka.

**Zpracovanie prierezových tém
do školského vzdelávacieho programu
„Sme iní, ale nie horší“
pre žiakov s autizmom alebo inými pervazívnymi
vývinovými poruchami bez mentálneho postihnutia**

Do individuálnych vzdelávacích programov pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami bez mentálneho postihnutia sa snažíme zapracovať aj aktuálne prierezové témy, ktorým je venovaná zvýšená pozornosť aj v sprievodcovi školským rokom. Vychádzame z konkrétneho obsahu vzdelávania v jednotlivých predmetoch v štátneho vzdelávacieho programu.

Zapracovanie prierezových tém do ŠkVP podľa obsahu vzdelávania pre žiakov s autizmom alebo inými pervazívnymi vývinovými poruchami podľa jednotlivých predmetov a ročníkov.

Matematika – prípravný ročník	
Finančná gramotnosť	- spoznávanie eur, triedenie eur podľa tvaru, farby, veľkosti, materiálu s využitím učebnej pomôcky Eurá - obkresľovanie makiet eur s číslami 1-5 vytváranie odtlačkov z mincí na biely papier - priraďovanie číslic k danému počtu eur - hry na obchod, práca s letákmi, výroba vlastnej peňaženky - výroba vlastných eur - práca s vkladačkami s číslami - zarábanie eur rôznymi spôsobmi – hry, obťahovanie, - šetrenie peňazí, zhotovenie vlastných pokladničiek
Čitateľská gramotnosť	- čítanie číslic daných obsahom vzdelávania - krúžkovanie známych číslic v textoch, letákoch – ich odpis - zapožičať niektoré knihy zo školskej knižnice, prečítať rozprávky, no ak si ich chcú žiaci počítať sami, musia spoznať čísla, vedieť ich napísať, napodobňovať tvary číslic - dramtizácia prečítaných rozprávok s využitím maňušiek a kostýmových čiapok - návštevy mestskej knižnice - modelovanie, vyšívanie, vystrihovanie a lepenie tlačených číslic - priraďovanie číslic v krabicových úlohách a vkladačkách - skladanie číslic pomocou penovej abecedy
Environmentálna výchova	- hra s vodou, šetrenie s vodou spájanie niekoľkých obrázkov čiarami dažď, slnko, strom ... - jednoduché rozhovory o ich význame, nácvik riekaniek o zvieratách a rastlinách spojený s pohybom rúk - vyfarbovanie obrázkov s environmentálnou tematikou,
Zdravý životný štýl	- vedenie žiakov k správnej pozícii tela pri písaní - používanie oboch rúk pri cvičení jemnej a hrubej motoriky, manipulačné aktivity v multisenzorickom prostredí - počítanie a triedenie zdravých potravín - realizácia pohybových aktivít v triede, v telocvični i na školskom dvore - precvičovanie jemnej i hrubej motoriky, súťažné hry, hudobno-pohybové aktivity...
Ľudské práva	- učiť žiakov poďakovať, poprosiť o niečo, vymieňať si hračky pri manipulácii s jednoduchými remeselnými a kuchynskými detskými nástrojmi
Bezpečnosť a ochrana zdravia	- naučiť žiakov správne používať písacie nástroje, používať ich výlučne na plnenie školských povinností – podľa pokynov vyučujúceho

Angličtina hrou – prípravný, prvý, druhý ročník	
Finančná gramotnosť	- počítanie 0-10 - poznávanie mincí - orientácia v okolí domova a školy, spoznávanie blízkych obchodov malé názorné nákupy s pomocou učiteľa, počítanie mincí, precvičovanie pozdravov
Čitateľská gramotnosť	- zhotovenie záložky do kníh prostredníctvom česko-slovenského projektu Záložka do knihy spája školy – témy: rastliny, zvieratá - výroba vlastnej komunikačnej knižky, anglických slov z vymodelovaných písmen (rôzny modelovací materiál), práca s tabletom, notebookom, interaktívnou tabuľou - písanie písmen, slabík, slov, práca e edukačnými aplikáciami na rozvoj anglického jazyka
Environmentálna výchova	- zúčastňovať sa besied s environmentálnou tematikou - pozorovanie zmien v prírode, pozorovanie počasia - starostlivosť o rastliny v kútiku živej prírody, vyhľadávanie rastlín v letákoch, knihách, čítanie literatúry o liečivých rastlinách, vedieť komunikovať o potrebe triedenia odpadu, triediť odpad - vychádzky s environmentálnym zameraním s podelením sa pocitov z pozorovania okolia a prírody – tvorba zmysluplných viet
Zdravý životný štýl	- postupne si osvojovať hlavné zásady správnej životosprávy - upevňovať základné hygienické návyky, zdôrazňovať ich význam pre zdravie - obliekanie sa podľa ročných období a teploty prostredia - poznávať ovocie a zeleninu podľa chuti, farby a tvaru - predchádzať úrazom a chorobám – vytvárať modelové situácie
Ľudské práva	- slušne a zdvorilo sa správať voči spolužiakom na vyučovaní v triede, na vychádzkach i besedách
Bezpečnosť a ochrana zdravia	- oboznámenie sa s pravidlami bezpečného správania sa na ulici bezpečne sa pohybovať po chodníku - prechádzať bezpečne cez cestu, prechod pre chodcov, správne reagovať na svetelnú signalizáciu - poučiť žiakov o bezpečnosti pri hrách, výletoch a kúpaní - predchádzať úrazom pri manipulácii s ohňom, besedy s požiarnikmi

Slovenský jazyk a literatúra, jazyková zložka písanie – tretí, štvrtý ročník	
Finančná gramotnosť	- orientácia v bežných životných situáciách – nástup do dopravného prostriedku, zakúpenie cestovného lístka s pomocou učiteľa - poznávanie mincí - orientácia v okolí domova a školy, spoznávanie blízkych obchodov – malé názorné nákupy s pomocou učiteľa
Čitateľská gramotnosť	- zhotovenie záložky do kníh prostredníctvom česko-slovenského projektu Záložka do knihy spája školy – témy: rastliny, zvieratá - výroba vlastnej komunikačnej knižky, skladanie slabík, slov z vymodelovaných písmen (rôzny modelovací materiál), - práca s tabletom, notebookom, interaktívnou tabuľou – písanie písmen, slabík, slov, práca s edukačnými aplikáciami na rozvoj čítania a písania
Environmentálna výchova	- zúčastňovať sa besied s environmentálnou tematikou - pozorovanie zmien v prírode, pozorovanie počasia - starostlivosť o rastliny v kútiku živej prírody, vyhľadávanie rastlín v letákoch, knihách, čítanie literatúry o liečivých rastlinách - vedieť komunikovať o potrebe triedenia odpadu, triediť odpad - vychádzky s environmentálnym zameraním s podelením sa pocitov z pozorovania okolia a prírody – tvorba zmysluplných viet
Zdravý životný štýl	- postupne si osvojovať hlavné zásady správnej životosprávy - upevňovať základné hygienické návyky, zdôrazňovať ich význam pre zdravie - obliekanie sa podľa ročných období a teploty prostredia - poznávať ovocie a zeleninu podľa chuti, farby a tvaru - predchádzať úrazom a chorobám – vytvárať modelové situácie
Ľudské práva	- slušne a zdvorilo sa správať voči spolužiakom na vyučovaní v triede, na vychádzkach i besedách
Bezpečnosť a ochrana zdravia	- oboznámenie sa s pravidlami bezpečného správania sa na ulici bezpečne sa pohybovať po chodníku - prechádzať bezpečne cez cestu, prechod pre chodcov, správne reagovať na svetelnú signalizáciu - poučiť žiakov o bezpečnosti pri hrách, výletoch a kúpaní - predchádzať úrazom pri manipulácii s ohňom, besedy s požiarnikmi

Technika – piaty ročník	
Finančná gramotnosť	- poznávanie platidiel a ich hodnoty pri nákupe v obchode - platba eurami na pošte, za opravu obuvi, v krajčírstve -služby obyvateľstvu - poznávanie ceny výrobkov, ktoré sa denne používajú – ich nakupovanie, platenie eurami
Čitateľská gramotnosť	- vyhľadávanie rastlín a zvierat v knihách zo školskej knižnice - dramatizácia príbehov o zvieratách, rastlinách i prírode - vianočné tradície – nácvik scény
Environmentálna výchova	- poznávanie lúčnych kvetov - rozlíšenie sadu, záhrady a parku v teréne - beseda s poľovníkom na tému Voľne žijúce zvieratá v zime - stromy v zime, pozorovanie - starostlivosť o rastliny v kútiku živej prírody

Zdravý životný štýl	- poznávanie ďalších druhov ovocia a zeleniny, ich zber a uskladnenie - upevňovanie základných hygienických návykov pri manipulácii s jedlom - udržiavanie poriadku v triede - udržiavanie čistoty odevu a obuvi - obliekanie sa podľa ročných období - úloha lekára a zdravotnej sestry, využitie zážitkových foriem učenia
Ľudské práva	- poznať aj svoje povinnosti, školské potreby a pomôcky uložiť na lavicu, do aktovky, udržiavať ich v poriadku - vedieť slušne pozdraviť, o niečo požiadať a poďakovať - rozlišovať spoločné a osobné veci v triede
Bezpečnosť a ochrana zdravia	- poučiť žiakov o nebezpečenstve požiaru v prírode – ohniská, vypaľovanie suchej trávy ... - poznať význam svetelných signálov, správne na ne reagovať - dodržiavanie bezpečnostných pravidiel pri zimných športoch - poznávanie niektorých základných dopravných značiek - predchádzanie úrazom a chorobám pri hrách, výletoch a kúpaní

Technika – šiesty ročník	
Finančná gramotnosť	- nákup rôznych materiálov na pracovné vyučovanie – cestoviny, vlna, špagáty, lepidlá, ihly...., platenie eurami - zhotovenie napodobenín eur, odtláčanie a vystrihovovanie - triedenie eur podľa ich hodnoty, tvaru, farby, veľkosti i materiálu - zisťovanie cien hygienických potrieb v obchodoch
Čitateľská gramotnosť	- nácvik riekaniek súvisiacich s osobnou hygienou, čistotou v domácnosti i triede, riekaniek o šikovných rukách i remeselníkoch - zhotovenie vlastnej knihy (návrh, fotenie, úprava fotografií, zviazanie)
Environmentálna výchova	- pozorovanie prírody v parku, v sade, v záhrade - polievanie izbových kvetov - sadenie rastlín, pozorovanie klíčenia a rastu rastlín - vynášanie odpadkov – triedenie odpadu - zapínanie a vypínanie osvetlenia, šetrenie elektrickou energiou - otváranie a zatváranie vodovodného kohútika – šetrenie vodou - poznávanie základných vlastností papiera, šetrenie papierom
Zdravý životný štýl	- rozlišovať čisté a špinavé ruky - pravidelné používanie hygienických potrieb, výmena uterákov - udržiavanie poriadku v triede, utieranie prachu, pravidelné vetranie - rozlíšenie zdravých potravín patriacich do chladničky
Ľudské práva	- naučiť sa uplatňovať právo požiadať spolužiaka i učiteľa o pomoc - vzájomne sa rešpektovať pri kolektívnej práci - slušne komunikovať, nevysmievať sa spolužiakom za slabší výkon
Bezpečnosť a ochrana zdravia	- bezpečne obsluhovať a pracovať s počítačom i tabletom dodržiavať zásady bezpečnosti pri práci v kuchyni

Rozvíjanie komunikačnej schopnosti a sociálnych zručností – šiesty ročník	
Finančná gramotnosť	- používať platidlá pri nákupe drobných pomôcok využívať dramatizáciu - nákupy - vedieť určiť hodnotu mincí - zaplatiť eurami na pošte za zaslanie listu, pohľadnice
Čitateľská gramotnosť	- čítať texty z metodických materiálov v školskej knižnici – o zvieratkách, rastlinách, rodine.... - využívať dramatizáciu krátkych príbehov o zvieratkách, rodine, chorobe ... - vedieť sa orientovať v kalendári, vedieť si v ňom vyhľadať informácie - čítať texty súvisiace s preberaným učivom z počítača i tabletu
Environmentálna výchova	- poznať rastliny a zvieratá v miestnej oblasti pozorovať zmeny v prírode - upevniť poznatky o zvieratkách a rastlinách v prírode
Zdravý životný štýl	- získať poznatky o zdravej výžive - upevňovať základné hygienické návyky - starať sa o zdravie podľa jednotlivých ročných období - udržiavať poriadok v triede - udržiavať čistotu odevu a obuvi - obliekať sa podľa ročných období - úloha lekára a zdravotnej sestry, využitie zážitkových foriem učenia
Ľudské práva	- poznať aj svoje povinnosti, školské potreby a pomôcky uložiť na lavicu, do aktovky, udržiavať ich v poriadku - osvojiť si základné pravidlá kultúrneho správania - vedieť slušne pozdraviť, o niečo požiadať a poďakovať
Bezpečnosť a ochrana zdravia	- poznať príčiny požiaru, vedieť ohlásiť požiar - dodržiavať zásady správneho a bezpečného správania sa chodca v cestnej premávke - poznať význam svetelných signálov, správne na ne reagovať - poznávať dopravné značky so zákazom a príkazom - predchádzať úrazom a chorobám pri hrách

Technika – siedmy ročník	
Finančná gramotnosť	- vedieť nakupovať nákup rôzne materiály na pracovné vyučovanie ako hygienické potreby, špagát, vlnu, cestoviny, platiť eurami - triediť eurá podľa ich hodnoty, tvaru, farby, veľkosti i materiálu - zisťovať ceny hygienických potrieb v obchodoch
Čitateľská gramotnosť	- nacvičovať riekanky súvisiace s osobnou hygienou, čistotou v domácnosti i triede - riekanky o šikovních rukách i remeselníkoch - čítať krátke návody na prácu so stavebncami, hrami - zoznámiť sa s knihami, kde sú návody na výrobu jednoduchých výrobkov
Environmentálna výchova	- pozorovať prírodu v parku, v sade, v záhrade polievať izbové kvety - sadiť rastliny, pozorovať klíčenie a rast rastlín - vynášať odpadky – triediť odpad - zbierať plody listnatých a ihličnatých stromov - zapínať a vypínať osvetlenie, šetriť elektrickou energiou - otvárať a zatvárať vodovodné kohútiky – šetrenie vodou

Zdravý životný štýl	- pravidelne používať hygienické potreby, výmena uterákov - udržiavať poriadok v triede, utierať prach, pravidelne vetrať - rozlišovať zdravé potraviny patriace do chladničky - osvojovať si základné návyky pri jedle - uvedomiť si význam fyzickej práce pre človeka – boj proti obezite
Ľudské práva	- naučiť sa uplatňovať právo požiadať spolužiaka i učiteľa o pomoc - vzájomne sa rešpektovať pri kolektívnej práci - slušne komunikovať, nevysmievať sa spolužiakom za slabší výkon
Bezpečnosť a ochrana zdravia	- bezpečne obsluhovať a pracovať s počítačom i tabletom dodržiavať zásady bezpečnosti pri práci v kuchyni

Rozvíjanie komunikačnej schopnosti a sociálnych zručností – siedmy ročník	
Finančná gramotnosť	- časté používanie komunikačných symbolov „eurá“ v spojitosti s hrami na obchod zážitkovým učením - návšteva obchodov - upevňovať si vedomosť, že za tovar v obchode musíme zaplatiť - vedieť v obchode používať peňaženku, roztriediť v nej peniaze, podať predavačke menší počet eur - zvyšovať mieru samostatnosti pri nákupoch - učiť sa nakupovať v samoobsluže, zaplatiť – s pomocou učiteľa - pravidelne pracovať s učebnou pomôckou – Eurá
Čitateľská gramotnosť	- pravidelne čítať dané slová, slabiky, vety - zlepšovať porozumenie prostredníctvom zavádzania nových komunikačných symbolov - nadväzovať dlhšie interakcie s rovesníkmi - dramatizácie krátkych rozprávok - v spolupráci s logopédom precvičovať básne i riekanky - návšteva mestskej knižnice, zapožičanie kníh - čítať názvy z informačných letákov jednotlivých obchodov
Environmentálna výchova	- čo najčastejšie využívať symboly prírody v krabicových úlohách a učebných materiáloch - robiť záznam zo sledovania počasia, učiť žiakov ako počasie ovplyvňuje náš život - fotografovať prírodu v okolí školy, fotografie upraviť, zhotoviť si
Zdravý životný štýl	- upevňovanie samostatnosti v oblasti hygienických návykov - zlepšovanie prijateľnosti správania pri stravovaní pravidlami v zrozumiteľnej forme - v obchode si nakúpiť zdravé potraviny – s pomocou učiteľa - učiť sa vyberať vhodné oblečenie - pravidelne upratovať osobné skrinky, kontrolovať čistotu v školských taškách - realizovať cvičenia s fyzioterapeutom - realizovať vychádzky a pohybové aktivity na školskom dvore
Ľudské práva	- zamerať verbálne správanie k inému človeku – Poď, Daj mi. Prepáč... - porozumieť pravidlám v triede a uplatňovať ich, porozumieť pojmu povinnosť
Bezpečnosť a ochrana zdravia	- upevňovať vedomosti o dodržiavaní bezpečnostných pravidiel v cestnej premávke - upozorňovať žiakov na možné riziká a nebezpečenstvá – s pomocou žiakov ich v triede odstraňovať (rozliata voda na podlahe, polámané guľky v bazéne...)

Technika – ôsmy ročník	
Finančná gramotnosť	- výroba vlastných eur podľa vzoru - určenie cien hračiek – nalepovanie cenoviek - vedieť nakupovať nákup rôzne materiály na pracovné vyučovanie – hygienické potreby, špagát, vlnu, cestoviny, platiť eurami - triediť eurá podľa ich hodnoty, tvaru, farby, veľkosti i materiálu - zisťovať ceny hygienických potrieb v obchodoch
Čitateľská gramotnosť	- samostatné listovanie v knihách – vyhľadávanie písmen, slabík, obrázkov podľa verbálnych pokynov - nacvičovať riekanky súvisiace s osobnou hygienou, čistotou v domácnosti i triede - riekanky o šikovních rukách i remeselníkoch - čítať krátke návody na prácu so stavebnicami, hrami - zoznámiť sa s knihami, kde sú návody na výrobu jednoduchých výrobkov
Environmentálna výchova	- pozorovať prírodu v parku, v sade, v záhrade - polievať izbové kvety - sadiť rastliny, pozorovať klíčenie a rast rastlín - rýľovanie, hrabanie, kolíkovanie pôdy - pletie záhonov - vynášať odpadky – triediť odpad - zbierať plody listnatých a ihličnatých stromov - zapínať a vypínať osvetlenie, šetriť elektrickou energiou - otvárať a zatvárať vodovodné kohútiky – šetrenie vodou
Zdravý životný štýl	- zvyšovanie samostatnosti pri osobnej hygiene a činnostiach súvisiacich so stravovaním - pravidelne používať hygienické potreby, výmena uterákov - udržiavať poriadok v triede, utierať prach, pravidelne vetrať - rozlišovať zdravé potraviny patriace do chladničky - príprava jednoduchých zdravých nápojov a jedál - ošetrovanie rán – odreniny, popáleniny, rezné rany, bodnutia hmyzom - osvojovať si základné návyky pri jedle - uvedomiť si význam fyzickej práce pre človeka – boj proti obezite
Ľudské práva	- rozvíjať schopnosť využívať svoj voľný čas - naučiť sa uplatňovať právo požiadať spolužiaka i učiteľa o pomoc - vzájomne sa rešpektovať pri kolektívnej práci - slušne komunikovať, nevysmievať sa spolužiakom za slabší výkon
Bezpečnosť a ochrana zdravia	- bezpečne obsluhovať a pracovať s počítačom i tabletom - dodržiavanie bezpečnosti pri práci s nožnicami a pílkou - dodržiavať zásady bezpečnosti pri práci v kuchyni

Rozvíjanie komunikačnej schopnosti a sociálnych zručností – ôsmy ročník	
Finančná gramotnosť	- reakcie na otázku: Čo máš? – eurá, ukázať eurá v peňaženke aj svojim spolužiakom - vedieť v obchode podať predavačke menší počet eur, zvyšovať mieru samostatnosti pri nákupoch – používaní eur - učiť sa nakupovať v samoobsluže, zaplatiť – s pomocou učiteľa - pravidelne pracovať s učebnou pomôckou – Eurá - využívať formy zážitkového učenia – Hra na obchod
Čitateľská gramotnosť	- pravidelne čítať dané slová, slabiky, vety - v spolupráci s logopédom precvičovať básne i riekanky - návšteva mestskej knižnice, zapožičanie kníh - čítať názvy z informačných letákov jednotlivých obchodov
Environmentálna výchova	- robiť záznam zo sledovania počasia, učiť žiakov ako počasie ovplyvňuje náš život - fotografovať prírodu v okolí školy, fotografie upraviť, zhotoviť si z nich prezentácie, obrázky popísať, dané názvy sa snažiť správne prečítať
Zdravý životný štýl	- v obchode si nakúpiť zdravé potraviny – s pomocou učiteľa - učiť sa vyberať vhodné oblečenie - pravidelne upratovať osobné skrinky, kontrolovať čistotu v školských taškách - realizovať cvičenia s fyzioterapeutom - realizovať vychádzky a pohybové aktivity na školskom dvore
Ľudské práva	- zamerať verbálne správanie k inému človeku – Poď, Daj mi. Prepáč...
Bezpečnosť a ochrana zdravia	- upevňovať vedomosti o dodržiavaní bezpečnostných pravidiel v cestnej premávke

Technika – deviaty ročník	
Finančná gramotnosť	- nákupy materiálov a surovín na pracovné vyučovanie s pomocou učiteľa, používanie eur - porovnávanie cien vo viacerých obchodoch s pomocou učiteľa
Čitateľská gramotnosť	- učiť sa čítať informácie z obalov potravín - učiť sa čítať informácie z počítača – o pestovaní rastlín, jednoduché recepty ...
Environmentálna výchova	- učiť sa šetriť s papierom a drevom pri prácach s týmito materiálmi - pestovať kvetiny a zeleninu, starať sa o okrasné kry – s pomocou učiteľa - vedieť sa starať o rastliny – siať, hnojiť, plieť, polievať, okopávať
Zdravý životný štýl	- pripravovať zdravé nátierky a šaláty - pripravovať jednoduché zdravé jedlá a nápoje - upevňovať schopnosť výberu oblečenia podľa ročných období - dodržiavať čistotu pri stolovaní - ošetrovať drobné poranenia - dodržiavať osobnú hygienu
Ľudské práva	- vzájomná pomoc medzi spolužiakmi - rešpektovanie pokynov učiteľa
Bezpečnosť a ochrana zdravia	- dodržiavanie bezpečnosti a hygieny pri práci v kuchyni - dodržiavanie bezpečnosti pri prácach na školskom pozemku a v dielni

Rozvíjanie komunikačnej schopnosti a sociálnych zručností – deviaty ročník

Finančná gramotnosť	- hry s eurami s využitím pokynov – Podaj mi ... eur! Zaplať! Vydaj!- identifikovať svoju peňaženku a peniaze- navštevovať obchody, učiť sa samostatne nakupovať, čítať cenovky- vedieť sa rozhodnúť, či mám dostatok peňazí na veci, ktoré si chcem kúpiť
Čitateľská gramotnosť	- čítanie slov a viet z vybraných kníh zo školskej knižnice- návštevy mestskej knižnice- dramtizácia príbehov zo života
Environmentálna výchova	- vychádzky do blízkeho okolia školy spojené s poznávaním rastlín, stromov, návštevy obchodov so semenkami kvetov a zeleniny- predpestovanie priesad kvetov, zhotovenie ich menoviek
Zdravý životný štýl	- postupné zdokonaľovanie hygienických návykov – používanie antiperspirantov- práca so Šimonovými pracovnými listami- vypracovanie tém zameraných na zdravý životný štýl
Ľudské práva	- pomoc slabším spolužiakom, aj vozíčkarom
Bezpečnosť a ochrana zdravia	- bezpečné používanie a zaobchádzanie s kuchynskými spotrebičmi pod dohľadom učiteľa